

Załącznik nr 5 do Regulaminu konkursu dla Działania 3.2 „Innowacje w MŚP”

**OPRACOWANIE DOTYCZĄCE RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI
WYKLUCZONYCH Z MOŻLIWOŚCI UBIEGANIA SIĘ
O DOFINANSOWANIE W RAMACH DZIAŁANIA 3.2
REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2014-2020**

CHORZÓW, LISTOPAD 2017

Spis treści:

I. WYKLUCZENIA W OPARCIU O WYKLUCZENIA W OPARCIU O
ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) NR 651/2014 R. UZNAJĄCE NIEKTÓRE RODZAJE
POMOCY ZA ZGODNE Z RYNKIEM WEWNĘTRZNYM W ZASTOSOWANIU ART. 107
I 108 TRAKTATU oraz ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) 2017/1084 ZMIENIAJĄCE
ROZPORZĄDZENIE (UE) NR 651/2014 W ODNIESIENIU DO POMOCY NA
INFRASTRUKTURĘ PORTOWĄ I INFRASTRUKTURĘ PORTÓW LOTNICZYCH,
PROGÓW POWODUJĄCYCH OBOWIĄZEK ZGŁOSZENIA POMOCY NA KULTURĘ I
ZACHOWANIE DZIEDZICTWA KULTUROWEGO, POMOCY NA INFRASTRUKTURĘ
SPORTOWĄ I WIELOFUNKCYJNĄ INFRASTRUKTURĘ REKREACYJNĄ, A TAŻE

PROGRAMÓW REGIONALNEJ POMOCY OPERACYJNEJ SKIEROWANYCH DO REGIONÓW W NAJBARDZIEJ ODDALONYCH ORAZ ZMIENIAJĄCE ROZPORZĄDZENIE (UE) NR 702/2014 W ODNIESIENIU DO OBLICZANIA KOSZTÓW KWALIFIKOWALNYCH.....	4
1. Sektor hutnictwa żelaza i stali.....	4
2. Sektor węglowy.....	8
3. Sektor budownictwa okrętowego.....	9
4. Sektor włókien syntetycznych.....	10
5. Sektor transportu i związanej z nim infrastruktury.....	11
52.24.C.....	18
2.29.A.....	18
6. Sektor wytwarzania energii jej dystrybucji i infrastruktury.....	20
7. Produkcja, przetwarzanie oraz wprowadzanie do obrotu produktów rolnych	23
8. Sektor rybołówstwa i akwakultury.....	46
03.22.Z.....	50
Chów i hodowla ryb oraz pozostałych organizmów wodnych w wodach śródlądowych:.....	50
9. Pozostałe.....	52
10. Rozdzielenie działalności lub wyodrębnienie kosztów.....	53
II. WYKLUCZENIA W OPARCIU O ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) NR 1407/2013 Z DNIA 18 GRUDNIA 2013 R. W SPRAWIE STOSOWANIA ART. 107 I 108 TRAKTATU O FUNKCJONOWANIU UNII EUROPEJSKIEJ.....	53
1. Sektor rybołówstwa i akwakultury.....	53
03.22.Z.....	57
Chów i hodowla ryb oraz pozostałych organizmów wodnych w wodach śródlądowych.....	57
2. Produkcja pierwotna produktów rolnych wymienionych w załączniku I do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.....	59
3. Działalność związana z wywozem do państw trzecich lub państw członkowskich, tzn. pomocy bezpośrednio związanej z ilością wywożonych produktów, tworzeniem i prowadzeniem sieci dystrybucyjnej lub innymi wydatkami bieżącymi związanymi z prowadzeniem działalności wywozowej.	84
4. Działalność uwarunkowana pierwszeństwem korzystania z towarów krajowych w stosunku do towarów sprowadzanych z zagranicy.....	84
5. Sektor drogowy transportu towarów - próg pomocy do 100 tys. Euro.....	84

Niżej wskazane definicje zostały opracowane w szczególności o poniższe akty prawne:

1. TRAKTAT O FUNKCJONOWANIU UNII EUROPEJSKIEJ (Dz.U. 2010/C 83/01, 30.03.2010);
2. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1184/2006 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 104/2000;
3. Rozporządzenie (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz.U. L 31/01, 1.2.2002);
4. Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014 r., str. 1);
5. Rozporządzenie Komisji (UE) 2017/1084 z dnia 14 czerwca 2017r. zmieniające Rozporządzenie (UE) 651/2014 w odniesieniu do pomocy na infrastrukturę portową i infrastrukturę portów lotniczych, progów powodujących obowiązek zgłoszenia pomocy na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomocy na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną a także programów regionalnej pomocy operacyjnej skierowanych do regionów najbardziej oddalonych oraz zmieniające Rozporządzenie (UE) nr 702/2014 w odniesieniu do obliczania kosztów kwalifikowalnych (Dz. Urz. UE L 156/1 z dnia 20 czerwca 2017);
6. Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de mini mis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013 r., str. 1);
7. Rozporządzenie (WE) nr 1893/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczej NACE Rev. 2 i zmieniającym rozporządzenie Rady (EWG) nr 3037/90 oraz niektóre rozporządzenia WE w sprawie określonych dziedzin statystycznych;
8. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2014 r. w sprawie ustalenia mapy pomocy regionalnej na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2014 r. poz. 878);
9. Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r., Nr 59, poz. 404 z późn. zm.);
10. Ustawa z dnia 11 lipca 2014r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2017 poz.1460 z późn. zm.);
11. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej (PKD) (Dz. U. Nr 251, poz. 1885, z późn. zm.);
12. Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej (Dz. U. L 256/01 z dnia 7 września 1987 z późn. zm.);
13. Decyzja Rady nr 2010/787 z dnia 10 grudnia 2010r. w sprawie pomocy państwa ułatwiającej zamykanie niekonkurencyjnych kopalń węgla (Dz. Urz. L 336/24 z dnia 21 grudnia 2010r.);

UWAGA!

Niniejszy dokument ma charakter pomocniczy, wszelkie informacje w nim zawarte nie mogą stanowić podstawy do formułowania jakichkolwiek roszczeń.

W celu ostatecznej weryfikacji danej działalności gospodarczej pod kątem wykluczenia należy każdorazowo odnieść się do wyszczególnionych powyżej aktów prawa unijnego. Weryfikacja w zakresie wykluczenia nie będzie odbywać się wyłącznie poprzez analizę kodu/kodów PKD ale w oparciu o całość zapisów w zakresie inwestycji dotyczących zakresu rzeczowego, celów i rezultatów projektu.

I. WYKLUCZENIA W OPARCIU O WYKLUCZENIA W OPARCIU O ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) NR 651/2014 R. UZNAJĄCE NIEKTÓRE RODZAJE POMOCY ZA ZGODNE Z RYNKIEM WEWNĘTRZNYM W ZASTOSOWANIU ART. 107 I 108 TRAKTATU oraz ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) 2017/1084 ZMIENIAJĄCE ROZPORZĄDZENIE (UE) NR 651/2014 W ODNIESIENIU DO POMOCY NA INFRASTRUKTURĘ PORTOWĄ I INFRASTRUKTURĘ PORTÓW LOTNICZYCH, PROGÓW POWODUJĄCYCH OBOWIAZEK ZGŁOSZENIA POMOCY NA KULTURĘ I ZACHOWANIE DZIEDZICTWA KULTUROWEGO, POMOCY NA INFRASTRUKTURĘ SPORTOWĄ I WIELOFUNKCYJNĄ INFRASTRUKTURĘ REKREACYJNĄ, A TAŻE PROGRAMÓW REGIONALNEJ POMOCY OPERACYJNEJ SKIEROWANYCH DO REGIONÓW W NAJBARDZIEJ ODDALONYCH ORAZ ZMIENIAJĄCE ROZPORZĄDZENIE (UE) NR 702/2014 W ODNIESIENIU DO OBLICZANIA KOSZTÓW KWALIFIKOWALNYCH

1. Sektor hutnictwa żelaza i stali

Zgodnie z brzmieniem art. 13 lit. a Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu nadanym Rozporządzeniem Komisji (UE) 2017/1084 nie jest możliwe udzielanie regionalnej pomocy inwestycyjnej wspierającej działalność w sektorze hutnictwa żelaza i stali „Sektor hutnictwa żelaza i stali” oznacza wszystkie działania związane z produkcją co najmniej jednego z poniższych produktów:

- surówka i stopy żelaza: surówka do produkcji stali, surówka odlewnicza i inna surówka, surówka zwierniadlista oraz stal żelazowo-manganowa wysokowęglowa, bez innych stopów żelaza;

- produkty z żelaza surowe lub półprodukty, stal węglowa lub stal specjalna: stal ciekła odlewana lub nieodlewana we wlewkach, wraz z wlewkami do kucia, półprodukty: szerokie zwoje walcowane na gorąco, z wyjątkiem produkcji stali ciekłej do odlewów z małych i średnich odlewni;

- obrabiane na gorąco produkty z żelaza, stal węglowa lub stal specjalna: szyny, podkłady, nakładki stykowe, podkładki pod szyny, dwuteowniki, kształtowniki o dużym przekroju 80 mm i więcej, kształtowniki grodzicowe, pręty i kształtowniki o przekroju do 80 mm i elementy płaskie do 150 mm, walcówka, rury o przekroju okrągłym i prostokątnym, taśmy i blachy walcowane na gorąco (wraz z taśmą rurową), blacha gruba walcowana na gorąco (powleczone lub nie), blacha cienka i gruba o grubości 3 mm i więcej, uniwersalna blacha gruba o grubości 150 mm i więcej, z wyjątkiem drutu

i wyrobów z drutu, prętów ciągnionych i szlifowanych lub polerowanych oraz odlewów żeliwnych;

- produkty wykończone na zimno: blacha biała, blacha biała matowa, blacha czarna, blacha ocynkowana, inne blachy powlekane, blacha walcowana na zimno, blacha elektrotechniczna i taśma na blachę białą, blacha gruba walcowana na zimno, w zwojach i w pasach;

- rury: wszystkie rury stalowe bez szwu, rury stalowe spawane o przekroju większym niż 406,4 mm.

W tabeli nr 1 wymienione zostały kody CN odpowiadające produktom sektora hutnictwa żelaza i stali wymienionych powyżej.

Tabela 1 produkty sektora hutnictwa żelaza i stali

Wyrób	Kod wg nomenklatury scalonej
Surówka	7201
Żelazostopy	7202 11 20; 7202 11 80; 7202 99 11
Wyroby zawierające żelazo otrzymywane przez bezpośrednie odtlenianie rudy żelaza i pozostałych gąbczastych wyrobów zawierających żelazo	7203
Żeliwo i stal niestopowa	7206
Półprodukty z żeliwa lub ze stali niestopowej	7207 11 11; 7207 11 14; 7207 11 16; 7207 12 10; 7207 19 11; 7207 19 14; 7207 19; 7207 19 31; 7207 20 11; 7207 20 15; 7207 20 17; 7207 20 32; 7207 20 51; 7207 20; 7207 20 57; 7207 20 71
Wyroby walcowane płaskie z żeliwa lub ze stali niestopowej	7208 10 00; 7208 25 00; 7208 26 00; 7208 27 00; 7208 36 00; 7208 37; 7208 38; 7208 39; 7208 40; 7208 51; 7208 52; 7208 53; 7208 54; 7208 90 10; 7209 15 00; 7209; 7209 17; 7209 18; 7209 25 00; 7209 26; 7209 27; 7209 28; 7209 90 10; 7210 11; 7210 12 11; 7210 12 19; 7210 20 10; 7210 30 10; 7210 41 10; 7210 49 10; 7210 50; 7210 61 10; 7210 69 10; 7210 70 31; 7210 70 39; 7210 90 31; 7210 90 33; 7210 90; 7211 13 00; 7211 14; 7211 19; 7211 23; 7211 23 51; 7211 29 20; 7211 90 11; 7212 10 10; 7212 10 91; 7212 20 11; 7212 30; 7212 40 10; 7212 40 91; 7212 50 31; 7212 50 51; 7212 60 11; 7212 60 91
Sztaby i pręty, walcowane na gorąco, w nieregularnie związanych kręgach, z żeliwa lub stali niestopowej	7213 10 00; 7213 20 00; 7213 91; 7213 99
Pozostałe sztaby i pręty z żeliwa lub ze stali niestopowej	7214 20 00; 7214 30 00; 7214 91; 7215 90 10

Kątowniki, kształtowniki i profile, z żeliwa lub ze stali niestopowej	7216 10 00; 7216 21 00; 7216 22 00; 7216 31; 7216 32; 7216 33; 7216 40; 7216 50; 7216 99 10
Stal nierdzewna	7218 10 00; 7218 91 11; 7218 91 19; 7218 99 11; 7218 99 20
Wyroby walcowane płaskie ze stali nierdzewnej	7219 11 00; 7219 12; 7219 13; 7219 14; 7219 21; 7219 22; 7219 23 00; 7219 24; 7219 31 00; 7219 32; 7219 33; 7219 34; 7219 35; 7219 90 10; 7220 11 00; 7220 00; 7220 20 10; 7220 90 11; 7220 90 31
Sztaby i pręty ze stali nierdzewnej	7221 00; 7222 11; 7222 19; 7222 30 10; 7222 40 10; 7222 40 30
Wyroby walcowane płaskie z pozostałej stali stopowej	7225 11 00; 7225 19; 7225 20 20; 7225 30 00; 7225 40; 7225 50 00; 7225 91 10; 7225 92 10; 7225 99 10; 7226 11 10; 7226 19; 7226 19 30; 7226 20 20; 7226 91; 7226 10; 7226 93 20; 7226 94 20; 7226 99 20
Sztaby i pręty z pozostałej stali stopowej	7224 10 00; 7224 90 01; 7224 90 05; 7224 90 08; 7224 90 15; 7224 90 31; 7224 90; 7227 10 00; 7227 20 00; 7227 90; 7228 10; 7228 10 30; 7228 20 11; 7228 20 19; 7228 20 30; 7228 30 20; 7228 30 41; 7228 30 49; 7228 30 61; 7228 30 69; 7228 30; 7228 30 89; 7228 60 10; 7228 70 10; 7228 70 31; 7228 80
Ścianka szczelna	7301 10 00
Szyny i podkłady kolejowe	7302 10 31; 7302 10 39; 7302 10 90; 7302 20 00; 7302 40 10; 7302 10 20
Rury, przewody rurowe i profile drażnione bez szwu	7303; 7304
Spawane rury i przewody rurowe, których zewnętrzna średnica przekracza 406,4 mm, z żeliwa lub stali	7304 39 98 7304 49 99 7304 59 99

Odniesienie powyższych produktów do Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) zawiera Tabela 2.

Tabela 2 Kody PKD działalności w sektorze hutnictwa żelaza i stali

Podklasa PKD	Wyszczególnienie
24.10.Z	Produkcja surówki, żelazostopów, żeliwa i stali oraz wyrobów hutniczych - obsługa wielkich pieców, stalowni konwertorowej, stalowni elektrycznej, walcowni i walcarek wykańczających, - produkcję surówki odlewniczej i surówki zwierciadlistej w gąskach, blokach i pozostałych formach podstawowych, - produkcja żelazostopów, - produkcja żeliwa lub stali przez bezpośrednią redukcję rud żelaza lub innych gąbczastych produktów zawierających żelazo, - produkcja żelaza wyjątkowej czystości w procesie elektrolizy lub innych procesach chemicznych,

	- przetapianie wybrakowanych wlewków z żeliwa lub stali, - produkcja granulatu i proszku z żeliwa lub stali, - produkcja stali w postaci wlewków i innych form podstawowych, - produkcję półproduktów z żeliwa lub stali, - produkcja wyrobów płaskich walcowanych na gorąco i na zimno ze stali, - produkcja sztab i prętów, ze stali, walcowanych na gorąco, - produkcja kątowników, kształtowników i innych profili otwartych ze stali walcowanych na gorąco, - produkcja ścianek szczelnych (grodzic) i kształtowników spawanych, - produkcja elementów konstrukcyjnych torów kolejowych ze stali. Z wyłączeniem: - produkcji prętów poprzez ciągnięcie na zimno, sklasyfikowanej w 24.31.Z
24.20.Z	Produkcja rur, przewodów, kształtowników zamkniętych i łączników, ze stali - produkcja rur bez szwu o kołowym lub niekołowym przekroju poprzecznym, otrzymanych z półwyrobów o kołowym przekroju poprzecznym, do dalszej obróbki przez walcowanie na gorąco, wytłaczanie na gorąco lub z wykorzystaniem innego procesu obróbki na gorąco, lub z półproduktu, który może być sztabą lub kusem, otrzymanymi przez walcowanie na gorąco lub odlewanie ciągłe, - produkcja rur bez szwu, nawet precyzyjnych, otrzymanych z półwyrobów walcowanych na gorąco lub wytłaczanych na gorąco poddanych dalszej obróbce, poprzez ciągnięcie na zimno lub przez walcowanie na zimno rur o kołowym przekroju poprzecznym, oraz poprzez ciągnięcie na zimno jedynie rur o niekołowym przekroju poprzecznym i profiliów drążonych, - produkcja rur spawanych o przekroju poprzecznym przekraczającym 406,4 mm, formowanych na zimno z walcowanych na gorąco wyrobów płaskich i spawanych wzdłużnie lub spiralnie, włączając kształtowniki zamknięte, - produkcja płaskich kołnierzy i kołnierzy z pierścieniami kutymi w procesie walcowania na gorąco płaskich wyrobów ze stali, - produkcja spawanych doczołowo łączników, takich jak kolanka i reduktory, przez kucie walcowanych na gorąco stalowych rur bez szwu, - produkcja elementów gwintowanych i pozostałych stalowych łączników rurowych. Z wyłączeniem: - produkcja rur spawanych o przekroju poprzecznym 406,4 mm lub mniejszym o kołowym przekroju poprzecznym, przez formowanie ciągłe na zimno lub gorąco arkuszy walcowanych i wyrobów płaskich walcowanych na zimno lub gorąco produktów walcowanych na zimno i spawanych wzdłużnie lub spiralnie, i o niekołowym przekroju poprzecznym poprzez formowanie do kształtu na zimno lub gorąco z walcowanych na zimno lub gorąco arkuszy spawanych wzdłużnie, włączając kształtowniki zamknięte, - produkcja spawanych rur precyzyjnych o przekroju poprzecznym 406,4 mm lub mniejszym, przez formowanie na zimno lub gorąco taśm walcowanych na zimno lub gorąco oraz spawanych

	wzdłużnie, i przekazywanych jako spawane lub poddanych dalszej obróbce poprzez ciągnięcie na zimno, walcowanie na zimno lub formowanie do kształtu rur o niekołowym przekroju poprzecznym, - produkcja rur be szwu, ze staliwa odlewanego odśrodkowo, sklasyfikowana w 24.52.Z
24.32.Z	Produkcja wyrobów płaskich walcowanych na zimno - produkcja walcowanych płaskich wyrobów ze stali, powlekanych lub niepowlekanych, w zwojach lub w postaci płaskich taśm, o szerokości < 600 mm, poprzez powtórne walcowanie na zimno płaskich wyrobów walcowanych na gorąco lub z prętów stalowych.

2. Sektor węglowy

Zgodnie z brzmieniem art. 1 ust. 3 lit. d Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu nadanym Rozporządzeniem Komisji (UE) 2017/1084 pomoc nie może zostać udzielona w celu ułatwienia zamykania niekonkurencyjnych kopalń węgla, objętej decyzją Rady nr 2010/787 z dnia 10 grudnia 2010r. w sprawie pomocy państwa ułatwiającej zamykanie niekonkurencyjnych kopalń węgla (Dz. Urz. L 336/24 z dnia 21 grudnia 2010r.).

Zgodnie z brzmieniem art. 13 lit. a Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu nadanym Rozporządzeniem Komisji (UE) 2017/1084 nie jest możliwe udzielanie regionalnej pomocy wspierającej działalność w sektorze węglowym. Oznacza to, że regionalna pomoc inwestycyjna nie może zostać udzielona żadnemu przedsiębiorcy prowadzącemu działalność w sektorze węglowym, niezależnie od tego czy dany przedsiębiorca pozostaje lub nie pozostaje beneficjentem pomocy objętej ww. decyzją Rady nr 2010/787.

Zgodnie z art. 2 pkt 13 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu węgiel oznacza wysokiej, średniej i niskiej klasy węgiel kategorii A i B w rozumieniu międzynarodowej klasyfikacji ustanowionej przez Europejską Komisję Gospodarczą ONZ i sprecyzowanej w decyzji Rady w sprawie pomocy państwa ułatwiającej zamykanie niekonkurencyjnych kopalń. Zatem do sektora węglowego zalicza się przedsiębiorstwa produkujące jedynie określony rodzaj węgla. Do sektora węglowego nie zalicza się także podmiotów produkujących w Polsce węgiel brunatny (podklasa 05.20.z). Wynika to z faktu, że występujący węgiel brunatny nie spełnia kryteriów, o których mowa w wyżej wymienionej klasyfikacji Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ.

Wykaz kodów PKD odpowiadających sektorowi węglowemu zawiera Tabela 3.

Tabela 3 kod PKD działalności zaliczanej do sektora węglowego

Podklasa PKD	Wyszczególnienie
05.10.Z	Wydobywanie węgla kamiennego - wydobywanie węgla kamiennego w kopalniach (podziemne lub odkrywkowe), włączając wydobywanie w postaci ciekłej, - czyszczenie, sortowanie, proszkowanie itp. węgla kamiennego w celu poprawienia jakości lub przygotowania do transportu lub składowania, - odzyskiwanie węgla kamiennego z hałd.

3. Sektor budownictwa okrętowego

Zgodnie z brzmieniem art. 13 lit. a Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu nadanym przez Rozporządzenie 2017/1084 nie jest możliwe udzielanie regionalnej pomocy inwestycyjnej wspierającej działalność w sektorze budownictwa okrętowego.

Obowiązujące definicje zawarto w zasadach ramowych dotyczących pomocy państwa dla przemysłu stoczniowego (Dz. U. C 364 z dnia 14 grudnia 2011r.)¹. Zgodnie z powyższym dokumentem:

- a) „budowa statków” oznacza budowanie w Unii statków handlowych z własnym napędem,
- b) „naprawa statków” oznacza naprawę lub remontowanie w Unii statków handlowych z własnym napędem.
- c) „przekształcanie statków” oznacza przekształcanie w Unii statków handlowych z własnym napędem o tonażu nie mniejszym niż 1 000 gt, pod warunkiem że działania zmierzające do przekształcenia pociągają za sobą zasadnicze zmiany w planie rozłożenia ładunku na statku, kadłubie, systemie napędu lub kabinach dla pasażerów;
- d) „statek handlowy z własnym napędem” oznacza statek, który dzięki własnemu stałemu systemowi napędu i sterowania posiada wszystkie cechy umożliwiające mu samodzielną żeglugę na pełnym morzu lub na wodach śródlądowych i który należy do jednej z poniższych kategorii:
 - (i) statki żeglugi morskiej o tonażu nie mniejszym niż 100 gt i statki żeglugi śródlądowej o tonażu równoważnym, wykorzystywane do transportu pasażerskiego lub towarowego;
 - (ii) statki żeglugi morskiej o tonażu nie mniejszym niż 100 gt i statki żeglugi śródlądowej o tonażu równoważnym, wykorzystywane do świadczenia specjalistycznych usług (np. pogłębiarki lub lodofamacze);
 - (iii) holowniki o mocy nie mniejszej niż 365 kilowatów;
 - (iv) niewykończone kadłuby statków, o których mowa w ppkt (i), (ii) oraz (iii), które są zwodowane i ruchome;
- e) „pływające i ruchome konstrukcje morskie” oznaczają konstrukcje wykorzystywane do rozpoznawania złóż ropy i gazu, ich eksploatacji, a także wytwarzania energii odnawialnej, które mają cechy statku handlowego, z wyjątkiem własnego napędu i które z założenia mogą być przemieszczane kilkakrotnie w okresie użytkowania. W Tabeli 4 przedstawiono zakres działalności PKD zaliczany do sektora stoczniowego w rozumieniu prawa wspólnotowego odnoszącego się do pomocy publicznej.

Wykaz kodów PKD odpowiadających sektorowi budownictwa okrętowego zawiera Tabela 4.

Tabela 4 Kody PKD działalności zaliczanej do sektora stoczniowego

Podklasa PKD	Wyszczególnienie
30.11.Z	Produkcja statków i konstrukcji pływających
	- produkcja statków (z wyłączeniem łodzi sportowych i

¹ Zasady ramowe dotyczące pomocy państwa dla przemysłu stoczniowego wygasły w dniu 31 grudnia 2013r. Na potrzeby określenia sektora należy posługiwać się definicjami w nich zawartymi.

	wycieczkowych), takich jak: statki pasażerskie, promy, statki handlowe, tankowce, holowniki itp., kutry, łodzie rybackie i statki-przetwórnice, poduszkowce, z wyłączeniem poduszkowców przeznaczonych na cele rekreacyjne. - produkcja sekcji dla statków i jednostek pływających. Z wyłączeniem: - produkcji statków (z wyłączeniem łodzi sportowych i wycieczkowych), takich jak: okręty wojenne, pływające lub zanurzone platformy wiertnicze - produkcję jednostek pływających, takich jak: doki pływające, pontony, grodzie izolacyjne, przystanie pływające, pławy, boje, zbiorniki pływające, barki, latarnie, dźwigi pływające, tratwy nadmuchiwane przeznaczone na cele inne niż rekreacyjne itp.
33.15.Z	Naprawa i konserwacja statków i łodzi: - naprawa i rutynowa konserwację statków i pozostałych konstrukcji pływających. Z wyłączeniem: - naprawy i konserwacji łodzi sportowych i wycieczkowych.

Dokładne wskazanie zakresu działalności PKD odpowiadającemu definicji sektora stoczniowego w prawie wspólnotowym jest w praktyce niemożliwe. Po pierwsze, do sektora stoczniowego zalicza się produkcję statków o określonej pojemności (powyżej 100 GT). Tak więc określone przedsiębiorstwo produkujące statki może wytwarzać statki zaliczane do sektora stoczniowego, jak i nie zaliczane do tego sektora. Po drugie, do sektora stoczniowego w rozumieniu prawa wspólnotowego zalicza się na przykład właściciela statku, a więc podmiot, którego działalność jest inna niż wskazana w podklasie PKD 30.11.Z.

Biorąc pod uwagę definicje sektora budownictwa okrętowego, nie zalicza się do niego podmiotów, które produkują na przykład pełnomorskie statki handlowe z własnym napędem o pojemności mniejszej niż 100 ton brutto (GT) lub dokonują przebudowy statków o pojemności mniejszej niż 1000 ton brutto (GT).

4. Sektor włókien syntetycznych

Zgodnie z brzmieniem art. 13 lit. a Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu nadanym Rozporządzeniem Komisji (UE) 2017/1084 nie jest możliwe udzielanie regionalnej pomocy inwestycyjnej wspierającej działalność w sektorze włókien syntetycznych. Zgodnie z w/w rozporządzeniem „Sektor włókien syntetycznych” oznacza:

- ekstruzję/teksturyzację wszystkich głównych rodzajów włókien oraz przędzy na bazie poliestru, poliamidu, akrylu lub polipropylenu, niezależnie od ich zastosowania końcowego; lub
- polimeryzację (w tym także polikondensację), gdy stanowi ona integralny element ekstruzji na poziomie wykorzystywanych urządzeń; lub

- każdy dodatkowy proces związany z jednoczesną instalacją zdolności produkcyjnych do ekstruzji/teksturyzacji przez przyszłego beneficjenta lub przez inne przedsiębiorstwo z grupy, do której należy beneficjent, który to proces, w ramach danej działalności gospodarczej, jest zintegrowany z taką zdolnością produkcyjną na poziomie wykorzystanych urządzeń.

W Tabeli 5 przedstawiono orientacyjny zakres działalności PKD zaliczany do sektora włókien syntetycznych.

Tabela 1

Podklasa PKD	Wyszczególnienie
13.10.C	Produkcja przędzy z włókien chemicznych - wytwarzanie przędzy z włókien chemicznych (sztucznych, syntetycznych) ciągłych dla celów dziewiarskich, tkackich itp., - wytwarzanie przędzy z odcinkowych włókien sztucznych, syntetycznych jak i z udziałem innych włókien tekstylnych dla celów dziewiarskich, tkackich itp., - teksturowanie, skręcanie, oplatanie, oprzędzanie, szepianie pneumatyczne, łączenie i nitkowanie przędzy z włókien sztucznych lub syntetycznych, jak i z udziałem innych włókien tekstylnych. Podklasa ta nie obejmuje: - produkcji włókien i paków syntetycznych lub sztucznych oraz wytwarzania pojedynczych przędz (włączając przędzę o dużej wytrzymałości i do produkcji dywanów) z włókien syntetycznych lub sztucznych, sklasyfikowanych w 20.60.Z, - produkcji włókien szklanych, sklasyfikowanej w 23.14.Z.
20.60.Z	Produkcja włókien chemicznych - produkcja sztucznych lub syntetycznych włókien ciągłych, - produkcja sztucznych lub syntetycznych włókien ciętych niezgrzeblonych, nieczesanych lub poddawanych innym procesom przędzenia, - produkcja sztucznej lub syntetycznej przędzy pojedynczej, włączając przędzę o wysokiej wytrzymałości, - produkcja sztucznych lub syntetycznych włókien pojedynczych lub pasm. Podklasa ta nie obejmuje: - przędzenia włókien sztucznych lub syntetycznych oraz produkcji przędzy ze sztucznych włókien ciętych, sklasyfikowanych w 13.10.C.

5. Sektor transportu i związanej z nim infrastruktury

Zgodnie z brzmieniem art. 13 lit. b Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu nadanym Rozporządzeniem Komisji (UE) 2017/1084 nie jest możliwe udzielanie regionalnej pomocy inwestycyjnej wspierającej działalność w sektorze transportu i związanej z nim infrastruktury. Zgodnie z w/w

rozporządzeniem „Transport” oznacza transport pasażerski powietrzny, morski, drogowy lub kolejowy i wodny śródlądowy lub towarowy transport zarobkowy; w ścisłym rozumieniu „sektor transportu” oznacza następujące rodzaje działalności zgodnie ze statystyczną klasyfikacją działalności gospodarczej NACE Rev. 2:

a) NACE 49: transport lądowy oraz transport rurociągowy, z wyjątkiem NACE 49.32 działalność taksówek osobowych, 49.42 działalność usługowa związana z przeprowadzkami, 49.5 transport rurociągowy;

b) NACE 50: transport wodny;

c) NACE 51: transport lotniczy, z wyjątkiem NACE 51.22 transport kosmiczny.

Zgodnie z § 6. Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2014 r. w sprawie ustalenia mapy pomocy regionalnej na lata 2014-2020, nie jest dozwolone udzielenie pomocy regionalnej portom lotniczym.

Orientacyjny wykaz kodów PKD odpowiadających działalności gospodarczej w sektorze transportu oraz związanej z nim infrastruktury przedstawia Tabela 6.

Tabela 6 Kody PKD działalności zaliczanej do sektora transportu i związanej z nim infrastruktury.

Podklasa PKD	Wyszczególnienie
49.10.Z	Transport kolejowy pasażerski międzymiastowy - przewozy kolejowe pasażerskie wykonywane na sieciach magistralnych na obszarze kraju, - przewozy kolejowe pasażerskie międzymiastowe, - działalność wagonów sypialnych i wagonów restauracyjnych wykonywana w ramach przedsiębiorstwa kolejowego. Podklasa ta nie obejmuje: - transportu pasażerskiego w ramach miejskiego i podmiejskiego systemu komunikacyjnego, sklasyfikowanego w 49.31.Z, - działalności terminali pasażerskich, obsługi infrastruktury kolejowej, prac manewrowych na sieciach i bocznicach kolejowych, sklasyfikowanych w 52.21.Z, - obsługi wagonów sypialnych lub wagonów restauracyjnych, kiedy jest ona prowadzona przez oddzielne jednostki, sklasyfikowanej w 55.90.Z, 56.10.A.
49.20.Z	Transport kolejowy towarów - transport kolejowy towarów zarówno na sieciach magistralnych jak i na sieciach lokalnych. Z wyłączeniem: - przechowywania i magazynowania, sklasyfikowanego w 52.10.A, 52.10.B, - działalności terminali towarowych; obsługi infrastruktury kolejowej; prac manewrowych na sieciach i bocznicach kolejowych, sklasyfikowanych w 52.21.Z, - przeładunku towarów, sklasyfikowanego w 52.24.A, 52.24.B.
49.31.Z	Transport lądowy pasażerski, miejski i podmiejski - miejskie lub podmiejskie przewozy pasażerskie realizowane środkami transportu lądowego, takimi jak: autobus, tramwaj, trolejbus, kolej podziemna lub nadziemna itp., po ustalonych trasach w oparciu o rozkład jazdy, uwzględniający zabieranie pasażerów oraz ich wysadzanie na ustalonych przystankach,

	- przewozy pasażerskie na trasach między lotniskiem czy stacją kolejową a centrum miasta, - działalność kolei linowo-naziemnych, linowych itp. w przypadku, gdy należą do miejskiego lub podmiejskiego systemu komunikacji. Z wyłączeniem: - transportu kolejowego pasażerskiego międzymiastowego, sklasyfikowanego w 49.10.Z.
49.39.Z	Pozostały transport lądowy pasażerski, gdzie indziej niesklasyfikowany - transport drogowy pasażerski pozostały, taki jak: • rozkładowe dalekobieżne przewozy autobusowe, • wynajem autobusów z kierowcą, przewozy wycieczkowe i turystyczne oraz inne okazjonalne przewozy autobusowe kursujące bez ustalonego rozkładu, • przewozy wahadłowe między portem lotniczym a stałymi punktami w centrum miasta, - autobusowe przewozy szkolne i pracownicze, - transport pasażerski pojazdami napędzanymi siłą mięśni ludzkich lub ciągnionymi przez zwierzęta. Podklasa ta nie obejmuje: - transportu sanitarnego, sklasyfikowanego w 86.90.B. - działalności kolejek linowych naziemnych, kolejek linowych, wyciągów orczykowych i wyciągów narciarskich pod warunkiem, że nie są częścią miejskiego lub podmiejskiego systemu komunikacji.
49.41.Z	Transport drogowy towarów - przewozy towarów realizowane środkami transportu drogowego przystosowanymi do przewozu: • dłużyć, • inwentarza żywego, • towarów zamrożonych lub schłodzonych, • towarów ciężkich, • towarów masowych, włączając transport cysternami mleka z gospodarstw rolnych, • samochodów, • odpadów i materiałów wtórnych, z wyłączeniem ich zbierania i usuwania, - wynajem samochodów ciężarowych z kierowcą, - transport towarów pojazdami napędzanymi siłą mięśni ludzkich lub ciągnionymi przez zwierzęta. Z wyłączeniem: - transportu drewna na terenie lasu związanego z jego pozyskiwaniem, sklasyfikowanego w 02.40.Z, - dystrybucji wody za pośrednictwem cystern, sklasyfikowanej w 36.00.Z, - transportu odpadów, będącego integralną częścią ich zbierania, sklasyfikowanego w 38.11.Z, 38.12.Z. - działalności terminali w zakresie obsługi towarów, sklasyfikowanej w 52.21.Z, - pakowania towarów przeznaczonych do transportu, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach klasy 52.29, - działalności pocztowej i kurierskiej, sklasyfikowanej w 53.10.Z, 53.20.Z
49.50.A	Transport rurociągami paliw gazowych

	Podklasa ta obejmuje: • transport rurociągami paliw gazowych, • działalność stacji pomp. Podklasa ta nie obejmuje: • dystrybucji paliw gazowych w systemie sieciowym, sklasyfikowanej w 35.22.Z, • transportu cieczy samochodami ciężarowymi, sklasyfikowanego w 49.41.Z.
49.50.B	Transport rurociągowy pozostałych towarów Podklasa ta obejmuje: • transport rurociągami cieczy, wody, zawieszin i pozostałych towarów, • działalność stacji pomp. Podklasa ta nie obejmuje: • dystrybucji pary wodnej lub wody, włączając dystrybucję wody za pośrednictwem cystern, sklasyfikowanej w 35.30.Z, 36.00.Z, • transportu cieczy samochodami ciężarowymi, sklasyfikowanego w 49.41.Z.
50.10.Z	Transport morski i przybrzeżny pasażerski - przewozy pasażerskie na pełnym morzu i wodach przybrzeżnych, rozkładowe lub pozarozkładowe: • działalność łodzi wycieczkowych i podobnych jednostek pływających, • działalność promów, taksówek wodnych itp. - wynajem łodzi żeglugi morskiej i przybrzeżnej wraz z załogą w celach rekreacyjnych (np. dla rejsów wędkarskich). Z wyłączeniem: - działalności restauracji i barów na pokładach statków, wykonywanej przez odrębne jednostki, sklasyfikowanej w 56.10.A, 56.30.Z, - wynajmu łodzi wycieczkowych i jachtów bez załogi, sklasyfikowanego w 77.21.Z, - wynajmu łodzi i statków handlowych, bez załogi, sklasyfikowanego w 77.34.Z, - działalności „pływających kasyn”, sklasyfikowanej w 92.00.Z
50.20.Z	Transport morski i przybrzeżny towarów - transport towarów na pełnym morzu i wodach przybrzeżnych, rozkładowy lub pozarozkładowy, - holowanie i pchanie barek, platform wiertniczych itp., - wynajem środków transportu morskiego i wodnego przybrzeżnego towarów, z załogą. Z wyłączeniem: - magazynowania towarów, sklasyfikowanego w 52.10.A, 52.10.B,

	- obsługi portów i pozostałej działalności pomocniczej, np. dokowania, pilotowania, lichtowania, ratownictwa okrętowego, sklasyfikowanych w 52.22.A, - przeładunku towarów, sklasyfikowanego w 52.24.A, - wynajmu łodzi i statków handlowych bez załogi, sklasyfikowanego w 77.34.Z.
50.30.Z	Transport wodny śródlądowy pasażerski - transport pasażerski na drogach wodnych śródlądowych: rzekach, kanałach, jeziorach i wewnątrz portów, zatok i w dokach. - wynajmu łodzi transportu śródlądowego wraz z załogą w celach rekreacyjnych. Z wyłączeniem: - wynajmu łodzi wycieczkowych i jachtów bez załogi, sklasyfikowanego w 77.21.Z.
50.40.Z	Transport wodny śródlądowy towarów - transport towarów na drogach wodnych śródlądowych: rzekach, kanałach, jeziorach i wewnątrz portów, zatok i w dokach, - wynajem statków transportu wodnego śródlądowego towarów, z załogą. Podklasa ta nie obejmuje: - przeładunku towarów, sklasyfikowanego w 52.24.B, - wynajmu łodzi i statków handlowych bez załogi, sklasyfikowanego w 77.34.Z.
51.10.Z	Transport lotniczy pasażerski - transport lotniczy pasażerski na stałych trasach i według ustalonego rozkładu lotów, - loty czarterowe, - wynajem środków lotniczego transportu pasażerskiego z załogą. Z wyłączeniem: - lotów widokowych i wycieczkowych, - działalności lotnictwa ogólnego, takiej jak: przewozy pasażerów organizowane przez aerokluby w celach szkoleniowych lub dla przyjemności, - wynajmu środków transportu lotniczego bez załogi, sklasyfikowanego w 77.35.Z.
51.21.Z	Transport lotniczy towarów - transport lotniczy towarów na stałych trasach i według ustalonego rozkładu lotów, - transport lotniczy towarów, nieobjęty rozkładem lotów, - wynajem środków transportu lotniczego z załogą, w celu przewozu towarów.
52.22.A	Działalność usługowa wspomagająca transport morski Podklasa ta obejmuje działalność usługową wspomagającą transport morski pasażerów, zwierząt i towarów, taką jak: • działalność terminali portowych, • działalność związaną z nawigacją pilotażem i miejscami postoju statków,

	• lichtowanie (przeładowywanie części ładunku na inny statek w celu zmniejszenia zanurzenia statku), • działalność ratownictwa okrętowego, • działalność latarni morskich. Podklasa ta nie obejmuje: • działalności służ na drogach wodnych itp., sklasyfikowanej w 52.22.B, • przeładunku towarów, sklasyfikowanego w 52.24.A, • działalności przystani jachtowych, sklasyfikowanej w 93.29.Z.
52.22.B	Działalność usługowa wspomagająca transport śródlądowy Podklasa ta obejmuje działalność usługową wspomagającą transport śródlądowy pasażerów, zwierząt i towarów, taką jak: • działalność terminali portowych, • działalność służ dróg wodnych itp., • działalność związaną z nawigacją, pilotażem i miejscami postoju statków, • lichtowanie (przeładowywanie części ładunku na inny statek w celu zmniejszenia zanurzenia statku). Podklasa ta nie obejmuje: • przeładunku towarów, sklasyfikowanego w 52.24.B, • działalności przystani jachtowych, sklasyfikowanej w 93.29.Z.
52.23.Z	Działalność usługowa wspomagająca transport lotniczy Podklasa ta obejmuje: • działalność usługową wspomagającą lotniczy transport pasażerów, zwierząt i towarów, taką jak: - o działalność terminali, takich jak: porty, dworce lotnicze itp., - o kontrola ruchu lotniczego, - o obsługa naziemna statków powietrznych itp., • usługi gaszenia pożarów i ochrony przeciwpożarowej w portach lotniczych. Podklasa ta nie obejmuje: • przeładunku towarów, sklasyfikowanego w 52.24.C, • działalności szkół pilotażu, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 85.
52.24.A	Przeładunek towarów w portach morskich. Podklasa ta obejmuje:

	• załadunek, rozładunek i przeładunek towarów oraz bagażu pasażerów w portach morskich. Podklasa ta nie obejmuje: • działalności terminali, sklasyfikowanej w 52.21.Z, 52.22.A, 52.23.Z.
52.24.B	Przeładunek towarów w portach śródlądowych Podklasa ta obejmuje: • załadunek, rozładunek i przeładunek towarów oraz bagażu pasażerów w portach śródlądowych. Podklasa ta nie obejmuje: • działalności terminali, sklasyfikowanej w 52.21.Z, 52.22.B, 52.23.Z.

52.24.C	Przeładunek towarów w pozostałych punktach przeładunkowych. Podklasa ta obejmuje: • załadunek, rozładunek i przeładunek towarów oraz bagażu pasażerów przeładunek w pozostałych punktach przeładunkowych. Podklasa ta nie obejmuje: • działalności terminali, sklasyfikowanej w 52.21.Z, 52.22.A, 52.22.B, 52.23.Z.
2.29.A	Działalność morskich agencji transportowych Podklasa ta obejmuje: • działalność agentów morskich statków pasażerskich, • spedycję towarów (działalność wspomagającą transport lądowy i śródlądowy), • organizację lub przygotowywanie, przez morskie agencje transportowe, transportu morskiego w imieniu nadawcy ładunku, • przyjmowanie przesyłek towarów zbiorowych lub indywidualnych, włącznie z odbiorem i dostarczaniem towarów oraz ich pogrupowaniem, przez morskie agencje transportowe, • wystawianie i realizowanie dokumentów przewozowych przez morskie agencje transportowe, • działalność agentów celnych, • działalność agentów spedycji towarowej morskich agencji transportowych, • działalność maklerów okrętowych, • działalność przez morskie agencje transportowe związana z obsługą towarową, np. załadunek towaru w tymczasowe opakowania w celu jego ochrony podczas transportu, wyładowywanie, sprawdzanie jakości i ważenie towarów. Podklasa ta nie obejmuje: • działalności kurierskiej, sklasyfikowanej w 53.10.Z i 53.20.Z, • działalności śródlądowych agencji transportowych, sklasyfikowanej w 52.29.B, • działalności związanej z ubezpieczeniem floty morskiej i przewozów, sklasyfikowanej w 65.12.Z, • kontroli dokumentów przewozowych, informacji dotyczących stawek za fracht, sklasyfikowanych w 74.90.Z • działalności agentów turystycznych, sklasyfikowanej w 79.11.A, • działalności organizatorów turystyki, sklasyfikowanej w 79.12.Z, • działalności w zakresie informacji turystycznej, sklasyfikowanej w 79.90.B.

52.29.B	Działalność śródlądowych agencji transportowych Podklasa ta obejmuje: • działalność agentów śródlądowych statków pasażerskich, • organizację lub przygotowywanie, przez śródlądowe wodne agencje transportowe, transportu w imieniu nadawcy ładunku, • przyjmowanie przesyłek towarów zbiorowych lub indywidualnych, włącznie z odbiorem i dostarczaniem towarów oraz ich pogrupowaniem, przez śródlądowe wodne agencje transportowe, • wystawianie i realizowanie dokumentów i listów przewozowych przez śródlądowe wodne agencje transportowe, • działalność agentów celnych, • działalność agentów spedycji towarowej śródlądowych wodnych agencji transportowych, • działalność śródlądowych wodnych agencji transportowych związana z obsługą towarową, np. załadunek towaru w tymczasowe opakowania w celu jego ochrony podczas transportu, wyładowywanie, sprawdzanie jakości i ważenie towarów. Podklasa ta nie obejmuje: • działalności kurierskiej, sklasyfikowanej w 53.10.Z i 53.20.Z, • działalności morskich agencji transportowych, sklasyfikowanej w 52.29.A, • działalności związanej z ubezpieczeniem towarów, sklasyfikowanej w 65.12.Z, • działalności agentów turystycznych, sklasyfikowanej w 79.11.A, • działalności organizatorów turystyki, sklasyfikowanej w 79.12.Z, • działalności w zakresie informacji turystycznej, sklasyfikowanej w 79.90.B.
52.29.C	Działalność pozostałych agencji transportowych Podklasa ta obejmuje: • organizację lub przygotowywanie transportu w imieniu nadawcy ładunku, • przyjmowanie przesyłek zbiorowych lub indywidualnych, włącznie z odbiorem i dostarczaniem towarów oraz ich pogrupowaniem, • wystawianie i realizowanie dokumentów przewozowych, • działalność agentów celnych, • działalność agentów spedycji towarowej, • działalność związana z obsługą towarową, np. załadunek towaru w tymczasowe opakowania w celu jego ochrony podczas transportu, wyładowywanie, sprawdzanie jakości i ważenie towarów.

	Podklasa ta nie obejmuje: • działalności kurierskiej, sklasyfikowanej w 53.10.Z i 53.20.Z, • działalności morskich agencji transportowych, sklasyfikowanej w 52.29.A, • działalności śródlądowych agencji transportowych, sklasyfikowanej w 52.29.B, • działalności związanej z ubezpieczeniem samochodowym, floty morskiej, lotnictwa i przewozów, sklasyfikowanej w 65.12.Z, • kontroli dokumentów przewozowych, informacji dotyczących stawek za fracht, sklasyfikowanych w 74.90.Z • działalności agentów turystycznych, sklasyfikowanej w 79.11.A, • działalności organizatorów turystyki, sklasyfikowanej w 79.12.Z, • działalności w zakresie informacji turystycznej, sklasyfikowanej w 79.90.B.
--	--

6. Sektor wytwarzania energii jej dystrybucji i infrastruktury

Zgodnie z brzmieniem art. 13 lit. b Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu nadanym przez Rozporządzenie Komisji (UE) 2017/1084 nie jest możliwe udzielanie regionalnej pomocy inwestycyjnej wspierającej działalność w sektorze wytwarzania i dystrybucji energii oraz związanej z nim infrastruktury. Zgodnie z w/w rozporządzeniem „Infrastruktura energetyczna” oznacza wszelkie fizyczne urządzenia lub obiekty, które znajdują się na terytorium Unii lub łączą Unię z co najmniej jednym państwem trzecim i należą do następujących kategorii:

a) w przypadku energii elektrycznej:

(i) infrastruktura do przesyłu, zgodnie z definicją w art. 2 ust. 3 dyrektywy 2009/72/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej (2);

(ii) infrastruktura do dystrybucji, zgodnie z definicją w art. 2 ust. 5 dyrektywy 2009/72/WE;

(iii) magazynowanie energii elektrycznej, definiowane jako obiekty służące do magazynowania energii elektrycznej, na stałe lub czasowo, w infrastrukturze naziemnej lub podziemnej lub na składowiskach, pod warunkiem że są bezpośrednio połączone z liniami przesyłowymi wysokiego napięcia zaprojektowanymi dla napięcia równego co najmniej 110 kV;

(iv) wszelkie urządzenia lub instalacje mające istotne znaczenie dla pewnego, bezpiecznego i efektywnego funkcjonowania systemów, o których mowa w ppkt (i)–(iii), w tym systemy ochrony i monitorowania oraz systemy sterujące na wszystkich poziomach napięcia i podstacji;

(v) inteligentne sieci, zdefiniowane jako dowolny sprzęt, linia, kabel lub instalacja, zarówno na poziomie przesyłu, jak i dystrybucji niskiego i średniego napięcia, mające na celu dwukierunkową komunikację cyfrową w czasie rzeczywistym lub zbliżonym do czasu rzeczywistego, interaktywne i inteligentne monitorowanie wytwarzania energii elektrycznej, przesyłu, dystrybucji i zużycia energii oraz zarządzanie takim wytwarzaniem,

przesyłem, dystrybucją i zużyciem w ramach sieci energetycznych w celu stworzenia sieci skutecznie integrującej zachowania i działania wszystkich podłączonych do niej użytkowników — wytwórców, odbiorców i użytkowników będących zarazem wytwórcami i odbiorcami — w celu zapewnienia efektywnego pod względem ekonomicznym, zrównoważonego systemu elektroenergetycznego o niskim poziomie strat i wysokim poziomie jakości oraz zabezpieczenia dostaw i bezpieczeństwa;

b) w przypadku gazu:

(i) rurociągi przesyłowe i dystrybucyjne do transportu gazu ziemnego i biogazu, stanowiące część sieci, z wyłączeniem rurociągów wysokociśnieniowych wykorzystywanych do dystrybucji gazu ziemnego na etapie poszukiwawczo-wydobyczym;

(ii) podziemne obiekty do magazynowania podłączone do gazociągów wysokociśnieniowych, o których mowa w ppkt (i);

(iii) obiekty do odbioru, magazynowania i regazyfikacji lub rozprężania skroplonego gazu ziemnego lub sprężonego gazu ziemnego; oraz

(iv) wszelkie urządzenia lub instalacje niezbędne do tego, by system mógł funkcjonować w sposób pewny, bezpieczny i skuteczny lub by umożliwić dwukierunkową przepustowość, m.in. w tłoczni gazu;

c) w przypadku ropy naftowej:

(i) rurociągi wykorzystywane do transportu ropy naftowej;

(ii) pompownie i obiekty do magazynowania niezbędne do eksploatacji rurociągów ropy naftowej;

(iii) wszelkie urządzenia lub instalacje istotne dla prawidłowego, bezpiecznego i efektywnego funkcjonowania systemu, w tym systemy ochronne, monitorujące i sterujące oraz infrastruktura zwrotnego przepływu;

d) w przypadku CO₂: sieci rurociągów, w tym powiązane stacje wspomagające, służące do transportu CO₂ na składowiska, w celu wprowadzenia CO₂ do odpowiednich podziemnych formacji geologicznych, gdzie ma miejsce trwałe składowanie.

Tabela 7 Kody PKD dotyczące wytwarzania energii, jej dystrybucji i infrastruktury

Podklasa PKD	Wyszczególnienie
35.11.Z	Wytwarzanie energii elektrycznej - wytwarzanie energii elektrycznej w elektrowniach, elektrociepłowniach, elektrowniach atomowych lub hydroelektrowniach, za pomocą turbin gazowych, generatorów wysokoprężnych i ze źródeł odnawialnych. Z wyłączeniem: - wytwarzania energii elektrycznej przez spalanie odpadów, sklasyfikowanego w 38.21.Z.
35.12.Z	Przesyłanie energii elektrycznej - przesyłanie energii elektrycznej sieciami przesyłowymi z miejsca jej wytworzenia do systemu dystrybucji.
35.13.Z	Dystrybucja energii elektrycznej - działalność systemów dystrybucji (obejmujących linie, słupy, liczniki

	oraz instalacje elektryczne), przesyłających energię elektryczną z miejsca jej wytworzenia lub z systemu przesyłowego, do odbiorcy końcowego.
35.21.Z	Wytwarzanie paliw gazowych - produkcja paliw gazowych o standardowej wartości opałowej poprzez oczyszczanie, mieszanie i w innych procesach, z gazów różnego pochodzenia, włączając gaz ziemny, - produkcja gazu uzyskanego z destylacji węgla lub jako produkt uboczny pochodzenia rolniczego lub z odpadów. Z wyłączeniem: - górnictwa gazu ziemnego, sklasyfikowanego w 06.20.Z, - działalności koksowni, sklasyfikowanej w 19.10.Z, - wytwarzania produktów rafinacji ropy naftowej, sklasyfikowanego w 19.20.Z, - wytwarzania gazów technicznych, sklasyfikowanego w 20.11.Z.
35.22.Z	Dystrybucja paliw gazowych w systemie sieciowym - dystrybucja i dostarczanie wszelkiego rodzaju paliw gazowych w systemie sieciowym. Podklasa ta nie obejmuje: - transportu gazu rurociągami przesyłowymi, sklasyfikowanego w 49.50.A.
35.30.Z	Wytwarzanie i zaopatrywanie w parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych - produkcja, gromadzenie i dystrybucja pary wodnej oraz gorącej wody dla celów grzewczych, energetycznych i innych. Z wyłączeniem: - produkcji oraz dystrybucji schłodzonego powietrza, - produkcji oraz dystrybucji wody schłodzonej dla celów chłodniczych, - produkcji lodu dla celów żywnościowych lub nie (np. dla celów chłodniczych).

Zgodnie z brzmieniem art. 13 lit. b Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu nadanym przez Rozporządzenie Komisji (UE) 2017/1084 nie jest możliwe udzielanie regionalnej pomocy inwestycyjnej wspierającej działalność w sektorze wytwarzania i dystrybucji energii oraz związanej z nim infrastruktury. W odniesieniu do przeprowadzonych konsultacji instytucji zajmujących się wdrażaniem funduszy europejskich oraz stanowiskiem Ministerstwa Rozwoju w zakresie art. 13 lit b Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w stosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187/1 z 26.06.2014 r.) w ramach powyższego zapisu należy wykluczyć również wsparcie przeznaczone na produkcję paliw w tym paliwa alternatywnego z odpadów, produkcję biomasy, magazynowanie energii, działalność polegającą na zagospodarowaniu odpadów, która wiąże się z uzyskaniem energii np. spalarnie odpadów, gdyż będą się one kwalifikować do otrzymania pomocy publicznej

jako odpowiednio odnawialne źródło energii lub infrastruktura energetyczna w oparciu o rozporządzenie MIR przyjęte na podstawie odpowiednich przeznaczeń pomocy uregulowanych w sekcji 7 rozporządzenie 651/2014.

7. Produkcja, przetwarzanie oraz wprowadzanie do obrotu produktów rolnych

Zgodnie z art. 38 TFUE przez produkty rolne należy rozumieć płody ziemi, produkty pochodzące z hodowli i rybołówstwa, jak również produkty pierwszego przetworzenia, które pozostają w bezpośrednim związku z tymi produktami. Wskazane są one w załączniku I do TFUE oraz w załączniku I do Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013 z dnia 11 grudnia 2013r. (produkty rybołówstwa i akwakultury). Wykaz produktów zawiera tabela nr 8.

Tabela 8 Lista produktów rolnych określona w Załączniku I do TFUE.

Dział nomenklatury brukselskiej	Opis produktów
Dział 1	Zwierzęta żywe
Dział 2	Mięso i podroby jadalne
Dział 3	Ryby, skorupiaki, mięczaki i inne bezkręgowce wodne
Dział 4	Produkty mleczarskie; jaja ptasie; miód naturalny; jadalne produkty pochodzenia zwierzęcego, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone
Dział 5	
05.04	Jelita, pęcherze i żołądki zwierząt (z wyjątkiem rybich), całe lub w kawałkach, świeże, chłodzone, mrożone, solone, w solance, suszone lub wędzone
05.15	Produkty pochodzenia zwierzęcego, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone; martwe zwierzęta objęte działami 1 lub 3, nienadające się do spożycia przez ludzi
Dział 6	Żywe drzewa i inne rośliny; bulwy, korzenie i podobne; cięte i ozdobne liście
Dział 7	Warzywa oraz niektóre korzenie i bulwy jadalne
Dział 8	Owoce i orzechy jadalne; skórki owoców cytrusowych lub melonów
Dział 9	Kawa, herbata i przyprawy, z wyjątkiem herba mate (pozycja Nr 09.03)
Dział 10	Zboża
Dział 11	Produkty przemysłu młynarskiego; sód; skrobie; inulina; gluten pszenny
Dział 12	Nasiona i owoce oleiste; ziarna, nasiona i owoce różne; rośliny przemysłowe i lecznicze; słoma i pasza
Dział 13	
ex 13.03	Pektyna
Dział 15	
15.01	Słonina i inny przetworzony tłuszcz wieprzowy; przetworzony tłuszcz drobiowy
15.02	Nieprzetworzone tłuszcze wołowe, owcze i koźle; łój (łącznie z „premier jus”) wytwarzany z tych tłuszczów
15.03	Stearyna z tłuszczu, oleju i łaju; olej z tłuszczu, oliwy i łaju, nieemulgowany, niemieszany i niepreparowany
15.04	Tłuszcze i oleje z ryb i ssaków morskich, oczyszczane lub nie
15.07	Tłuszcze roślinne, płynne lub stałe, surowe, rafinowane lub oczyszczane
15.12	Tłuszcze i oleje zwierzęce oraz roślinne, uwodorniane,

	rafinowane lub nie, ale bez dalszej przeróbki
15.13	Margaryna, sztuczna słonina i inne preparowane tłuszcze jadalne
15.17	Pozostałości po oczyszczaniu substancji tłuszczowych i wosków zwierzęcych lub roślinnych
Dział 16	Przetwory z mięsa, ryb lub skorupiaków, mięczaków i innych bezkręgowców wodnych
Dział 17	
17.01	Cukier trzcinowy lub buraczany i chemicznie czysta sacharoza, w postaci stałej:
17.02	Inne rodzaje cukru; syropy cukrowe; miód syntetyczny (zmieszany z naturalnym lub nie); karmel
17.03	Melasa, odbarwiona lub nie
17.05 ²	Cukry, syropy, aromatyzowana melasa lub z dodatkiem barwników (w tym cukier waniliowy lub wanilina), z wyjątkiem soków owocowych z dodatkiem cukru w jakichkolwiek proporcjach
Dział 18	
18.01	Ziarna kakaowe, całe lub łamane, surowe lub palone
18.02	Kakaowe łuski, łupiny, osłonki i inne odpady z kakao
Dział 20	Przetwory z warzyw, owoców, orzechów lub innych części roślin
Dział 22	
22.04	Moszcz winogronowy, fermentujący lub z fermentacją zatrzymaną w inny sposób niż przez dodanie alkoholu
22.05	Wino ze świeżych winogron; moszcz winogronowy z fermentacją zatrzymaną przez dodanie alkoholu
22.07	Inne napoje na bazie fermentacji (np. jabłecznik, wino z gruszek i miód pitny)
ex 22.08 * ex 22.09 *	Alkohol etylowy, denaturowany lub nie, o jakiejkolwiek mocy, otrzymywany z produktów rolnych, o których mowa w załączniku I, z wyłączeniem wódek, likierów i innych napojów spirytusowych, złożone preparaty alkoholowe (znane jako „skoncentrowane ekstrakty”) do wyrobu napojów
ex 22.10 *	Ocet i jego substytuty
Dział 23	Pozostałości i odpady przemysłu spożywczego; gotowa pasza dla zwierząt
Dział 24	
24.01	Tytoń nieprzetworzony; odpady tytoniowe
Dział 45	
45.01	Korek naturalny surowy; odpady korka; korek kruszony, granulowany lub mielony:
Dział 54	
54.01	Len surowy lub przetworzony ale nieprzędzony; pakuły i odpady lniane (w tym skrawki workowe lub rozwłóknianie)
Dział 57	
57.01	Konopie naturalne (<i>Cannabis sativa</i>), surowe lub przetworzone ale nieprzędzone; pakuły i odpady z konopi naturalnych (w tym liny oraz skrawki workowe lub rozwłókniane)

Produkcja podstawowa oznacza wytwarzanie płodów ziemi i produktów pochodzących z chowu zwierząt, wymienionych w załączniku I do TFUE, bez poddawania ich jakimkolwiek dalszemu przetwarzaniu zmieniającemu właściwości tych produktów. Do produkcji podstawowej produktów rolnych zalicza się także wykonywanie

² Pozycja dodana artykułem 1 rozporządzenia nr 7a Rady Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej z dnia 18 grudnia 1959 r. (Dz.U. nr 7 z 30.1.1961, s. 71/61)

w gospodarstwach czynność niezbędnych do przygotowania produktów zwierzęcych lub roślinnych do pierwszej sprzedaży.

Przetwarzanie produktów rolnych oznacza czynności wykonywane na produkcji rolnym, w wyniku których powstaje produkt będący również produktem rolnym, z wyjątkiem czynności wykonywanych w gospodarstwach, niezbędnych do przygotowania produktów zwierzęcych lub roślinnych do pierwszej sprzedaży.

Wprowadzanie do obrotu produktów rolnych oznacza posiadanie lub wystawianie produktu w celu sprzedaży, oferowanie go na sprzedaż, dostawę lub każdy inny sposób wprowadzania produktu na rynek, z wyjątkiem jego pierwszej sprzedaży przez producenta podstawowego na rzecz podmiotów zajmujących się odsprzedażą lub przetwórstwem i czynności przygotowujących produkt do pierwszej sprzedaży; sprzedaż produktu przez producenta podstawowego konsumentowi końcowemu uznaje się za wprowadzanie do obrotu, jeśli następuje w odpowiednio wydzielonym do tego celu miejscu.

Za przetwarzanie lub wprowadzanie do obrotu nie można w tym względzie uznać czynności wykonywanych w gospodarstwach jako niezbędny element przygotowania produktu do pierwszej sprzedaży, takich jak zbiór, koszenie czy młócka zbóż, pakowanie jaj, ani też pierwszej sprzedaży na rzecz podmiotów zajmujących się odsprzedażą lub przetwórstwem.

Zgodnie z brzmieniem art. 1 ust. 3 lit. b Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu zgodnym z Rozporządzeniem Komisji (UE) 2017/1084 pomoc nie może zostać udzielona w sektorze produkcji podstawowej produktów rolnych, z wyjątkiem regionalnej pomocy inwestycyjnej w regionach najbardziej oddalonych, programów regionalnych pomocy operacyjnej, pomocy na usługi doradcze na rzecz MŚP, pomocy na finansowanie ryzyka, pomocy na działalność badawczo – rozwojową, pomocy dla MŚP na wspieranie innowacyjności, pomocy na ochronę środowiska, pomocy szkoleniowej oraz pomocy przeznaczonej na pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji i pracowników niepełnosprawnych.

Zgodnie z brzmieniem art. 1 ust. 3 lit. c Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu zgodnym z Rozporządzeniem Komisji (UE) pomoc nie może zostać udzielona przedsiębiorstwom prowadzącym działalność w sektorze przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych jedynie w następujących przypadkach:

- 1) kiedy wysokość pomocy ustalana jest na podstawie ceny lub ilości takich produktów nabytych od producentów podstawowych lub wprowadzonych na rynek przez przedsiębiorstwa objęte pomocą;
- 2) kiedy przyznanie pomocy zależy od faktu przekazania jej w części lub w całości producentom podstawowym.

W związku z powyższym przepisy dopuszczają, poza dwoma w/w przypadkami, udzielanie pomocy publicznej w zakresie działalności dotyczącej przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych.

Wykaz kodów PKD odpowiadających produkcji podstawowej produktów rolnych znajduje się w tabeli 9.

Tabela 9 Kody PKD produkcji podstawowej produktów rolnych.

Podklasa PKD	Wyszczególnienie
01.11.Z	Uprawa zbóż, roślin strączkowych i roślin oleistych na nasiona, z wyłączeniem ryżu

	• uprawę zbóż, takich jak: - o pszenica, - o kukurydza, - o proso, - o sorgo, - o jęczmień, - o żyto, - o owies, - o pozostałe zboża, gdzie indziej niesklasyfikowane, • uprawę roślin strączkowych, takich jak: - o fasola, - o bób, - o ciecierzycę, - o wspaniały chiński, - o soczewica, - o łubin, - o groch, - o nikiel indyjski, - o pozostałe rośliny strączkowe, • uprawę roślin oleistych na nasiona, takich jak: - o soja, - o orzeszki ziemne, - o bawełna, - o rącznik, - o siemię lniane, - o gorczyca, - o rzepak, - o szafran, - o sezam, - o słonecznik, - o pozostałe rośliny oleiste uprawiane na nasiona.
--	---

	Podklasa ta nie obejmuje: - o uprawy ryżu, sklasyfikowanej w 01.12.Z, - o uprawy kukurydzy cukrowej, sklasyfikowanej w 01.13.Z, - o uprawy kukurydzy pastewnej, sklasyfikowanej w 01.19.Z, - o uprawy drzew oleistych na owoce, sklasyfikowanej w 01.26.Z.
01.12.Z	Uprawa ryżu
01.13.Z	Uprawa warzyw, włączając melony oraz uprawa roślin korzeniowych i roślin bulwiastych Podklasa ta obejmuje: • uprawę warzyw kwiatostanowych, liściastych i łodygowych ,takich jak: - o karczochy, - o szparagi, - o kapusta, - o kalafiory i brokuły, - o sałata i cykoria, - o szpinak, - o pozostałe warzywa kwiatostanowe, liściaste i łodygowe, • uprawę warzyw owocowych, takich jak: - o ogórki, - o bakłażany, - o pomidory, - o papryka, - o arbuzy, - o kantalupy, - o melony, - o pozostałe warzywa uprawiane na owoce, • uprawę warzyw korzeniowych, bulwiastych i cebulowych, takich jak: - o marchew, - o rzepa, - o czosnek, - o cebula, włączając szalotkę, - o por i pozostałe warzywa cebulowe,

	- o pozostałe warzywa korzeniowe i bulwiaste, • uprawę grzybów, w tym trufli, • uprawę buraków cukrowych, • uprawę kukurydzy cukrowej, • uprawę pozostałych warzyw, • produkcję nasion warzyw, z wyłączeniem nasion buraków pastewnych, • uprawę roślin korzeniowych i bulwiastych, takich jak: - o słodkie ziemniaki (pataty, bataty), - o maniok, - o pozostałe rośliny korzeniowe i bulwiaste. Podklasa ta nie obejmuje: • produkcji nasion buraków pastewnych, sklasyfikowanej w 01.19.Z • uprawy chili i papryki słodkiej (z rodzaju Capsicum), pieprzu (z rodziny Piper) oraz pozostałych roślin przyprawowych i aromatycznych, sklasyfikowanych w 01.28.Z, • uprawy grzybni, sklasyfikowanej w 01.30.Z.
01.15.Z	Uprawa tytoniu – odpady tytoniowe mogą powstać przy prowadzeniu działalności objętej podklasą 12.00.Z.
01.16.Z	Uprawa roślin włóknistych Podklasa ta obejmuje: • uprawę bawełny, • uprawę juty, ketmii konopiovatej i pozostałych roślin na włókna łykowe, • uprawę lnu i konopi, • uprawę sizalu i pozostałych roślin z rodziny agawy na włókna tekstylne, • uprawę konopi manilskich, ramii i pozostałych roślin na włókna tekstylne, • uprawę pozostałych roślin włóknistych, • rośnienie roślin włóknistych przeprowadzane w warunkach naturalnych.
01.19.Z	Pozostałe uprawy rolne inne niż wieloletnie Podklasa ta obejmuje pozostałe uprawy rolne inne niż wieloletnie, takie jak: • uprawa brukwi, buraków pastewnych, korzeni pastewnych, koniczyny, lucerny (alfalfa), esparcety, kukurydzy pastewnej i pozostałych traw innych niż rośliny wieloletnie, kapusty pastewnej i podobnych roślin pastewnych, • uprawa gryki,

	• produkcja nasion buraka pastewnego, • produkcja nasion pozostałych roślin pastewnych, • uprawa kwiatów, • produkcja kwiatów ciętych oraz pączków kwiatowych, • produkcja nasion kwiatów. Podklasa ta nie obejmuje: • produkcji nasion buraka cukrowego, sklasyfikowanej w 01.13.Z, • uprawy roślin przyprawowych, aromatycznych innych niż rośliny wieloletnie, do produkcji leków i wyrobów farmaceutycznych, sklasyfikowanej w 01.28.Z
01.21.Z	Uprawa winogron Podklasa ta obejmuje: • uprawę winogron na wino i winogron stołowych w winnicach. Podklasa ta nie obejmuje: • produkcji wina, sklasyfikowanej w 11.02.Z.
01.22.Z	Uprawa drzew i krzewów owocowych tropikalnych i podzwrotnikowych Podklasa ta obejmuje uprawę drzew i krzewów owocowych tropikalnych i podzwrotnikowych: • awokado, • bananów i plantanów, • daktyli, • fig, • mango, • papai, • ananasów, • pozostałych drzew i krzewów owocowych tropikalnych i podzwrotnikowych.
01.23.Z	Uprawa drzew i krzewów owocowych cytrusowych Podklasa ta obejmuje uprawę drzew i krzewów owocowych cytrusowych: • grejpfrutów i pomelo, • cytryn i limonek, • pomarańczy, • mandarynek, w tym klementynek,

	• pozostałych drzew i krzewów owocowych cytrusowych.
01.24.Z	Uprawa drzew i krzewów owocowych ziarnkowych i pestkowych Podklasa ta obejmuje uprawę drzew i krzewów owocowych ziarnkowych i pestkowych: • jabłoni, • moreli, • czereśni i wiśni, • brzoskwiń i nektarynek, • gruszy, • pigwy, • śliwy i tarniny, • pozostałych drzew i krzewów owocowych ziarnkowych i pestkowych.
01.25.Z	Uprawa pozostałych drzew i krzewów owocowych oraz orzechów Podklasa ta obejmuje: • uprawę drzew i krzewów owocowych jagodowych: - o czarnej borówki, - o porzeczek, - o agrestu, - o owoców kiwi, - o malin, - o truskawek, - o pozostałych drzew i krzewów owocowych jagodowych, • produkcję nasion owoców, • uprawę orzechów jadalnych: - o migdałów, - o orzechów nerkowca, - o kasztanów jadalnych, - o orzechów laskowych, - o orzeszków pistacjowych, - o orzechów włoskich, - o pozostałych orzechów, • uprawę pozostałych drzew i krzewów owocowych:

	o chleba świętojańskiego. Podklasa ta nie obejmuje: • uprawy orzechów kokosowych, sklasyfikowanej w 01.26.Z.
01.26.Z	Uprawa drzew oleistych Podklasa ta obejmuje uprawę drzew oleistych na owoce: • orzechów kokosowych, • oliwek, • olejowców, • pozostałych drzew oleistych. Podklasa ta nie obejmuje: • produkcji nasion soi, orzechów ziemnych i pozostałych nasion oleistych, sklasyfikowanej w 01.11.Z.
01.27.Z	Uprawa roślin wykorzystywanych do produkcji napojów Podklasa ta obejmuje uprawę roślin wykorzystywanych do produkcji napojów: • kawy, • herbaty, • kakao. Z wyjątkiem: • maté (herbaty paragwajskiej), • pozostałych roślin wykorzystywanych do produkcji napojów.
01.28.Z	Uprawa roślin przyprawowych i aromatycznych oraz roślin wykorzystywanych do produkcji leków i wyrobów farmaceutycznych Podklasa ta obejmuje: • uprawę roślin przyprawowych i aromatycznych: - o pieprzu (z rodzaju Piper), - o chili i papryki słodkiej (z rodzaju Capsicum), - o gałki muskatołowej i kardamonu, - o anyżu, badianu i kopru włoskiego, - o cynamonu, - o goździków, - o imbiru, - o wanilii, - o chmielu,

	o pozostałych roślin przyprawowych i aromatycznych. Z wyjątkiem: • uprawa roślin wykorzystywanych do produkcji leków, środków odurzających i wyrobów farmaceutycznych, • uprawa roślin wykorzystywanych do wyrobu środków owadobójczych, grzybobójczych lub podobnych celów.
01.29.Z	Uprawa pozostałych roślin wieloletnich Podklasa ta obejmuje: • uprawę drzew kauczkowych w celu zbierania mleczka kauczkowego(lateksu), • uprawę choinek świątecznych na gruntach rolnych, • uprawę drzew w celu uzyskania soków, • uprawę roślin wieloletnich używanych do wyplatania. Podklasa nie obejmuje: • uprawy kwiatów oraz produkcji kwiatów ciętych i pączków kwiatowych, sklasyfikowanych w 01.19.Z, • zbierania soków lub żywic gumo podobnych z drzew dziko rosnących, sklasyfikowanego w 02.30.Z.
01.30.Z	Rozmnażanie roślin Podklasa ta obejmuje produkcję roślinnych materiałów wegetatywnych, włączając sadzonki, odrosty i rozsady przeznaczone do bezpośredniego rozmnażania roślin lub gromadzenia szczepów roślinnych, do których zaszczepiany jest wybrany szczep, do ewentualnego obsadzania upraw. Podklasa ta obejmuje: • uprawę roślin do rozmnażania, • uprawę roślin ozdobnych, włączając darń do przesadzania, • uprawę roślin dla cebulek, bulw i korzeni; sadzonki i szczepy, • uprawę grzybni, włączając podłoże z wsianą grzybnią, • uprawę szkółkarską, z wyłączeniem szkółek leśnych. Podklasa ta nie obejmuje: • uprawy roślin do produkcji nasion, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grup 01.1 i 01.2, • działalności szkółek leśnych, sklasyfikowanej w 02.10.Z, • produkcji podłoża bez wsianej grzybni, sklasyfikowanej w 20.15.Z.
01.41.Z	Chów i hodowla bydła mlecznego

	Podklasa ta obejmuje: • chów i hodowlę bydła mlecznego. Z wyłączeniem: • produkcję surowego mleka krowiego lub z bawołów.
01.42.Z	Chów i hodowla pozostałego bydła i bawołów Podklasa ta obejmuje: • chów i hodowlę bydła i bawołów na mięso. Z wyłączeniem: • produkcję nasienia bydlęcego.
01.43.Z	Chów i hodowla koni i pozostałych zwierząt koniowatych Podklasa ta obejmuje: • chów i hodowlę koni, osłów, mułów lub osłomułów. Z wyłączeniem: • produkcję nasienia ogierów.
01.44.Z	Chów i hodowla wielbłądów i zwierząt wielbłądowatych Podklasa ta obejmuje: • chów i hodowlę wielbłądów (dromaderów) i zwierząt wielbłądowatych.
01.45.Z	Chów i hodowla owiec i kóz Podklasa ta obejmuje: • chów i hodowlę owiec i kóz. Z wyłączeniem: • produkcję surowego mleka owczego i koziego, • produkcję surowej wełny, • produkcję nasienia kozłów i tryków.
01.46.Z	Chów i hodowla świń Podklasa ta obejmuje: • chów i hodowlę świń. Z wyłączeniem: • produkcję nasienia knurów.

01.47.Z	Chów i hodowla drobiu Podklasa ta obejmuje: • chów i hodowlę ptactwa domowego z gatunku "Gallus domesticus", indyków, kaczek, gęsi i perliczek. Z wyłączeniem: • produkcję jaj, • działalność wylęgarni drobiu.
01.49.Z	Chów i hodowla pozostałych zwierząt Podklasa ta obejmuje: • chów i hodowlę pozostałych zwierząt, włącznie z częściowo oswojonymi: - o strusi i emu, - o pozostałych ptaków, z wyłączeniem drobiu, - o królików i pozostałych zwierząt futerkowych, • chów i hodowlę zwierząt domowych, z wyłączeniem ryb: - o kotów i psów, - o ptaków, takich jak papużki itp., - o chomików itp., • chów i hodowlę różnorodnych zwierząt. Z wyłączeniem: • chów i hodowlę pozostałych zwierząt, włącznie z częściowo oswojonymi: - o owadów, • produkcję nasienia królików i pozostałych zwierząt futerkowych, • produkcję skór zwierząt futerkowych, gadów lub ptaków w gospodarstwach hodowlanych, • chów i hodowlę robaków, mięczaków, w tym ślimaków itp. zwierząt lądowych, • chów i hodowlę jedwabników; produkcję kokonów jedwabników, • chów i hodowlę pszczół; produkcję miodu i wosku pszczelego oraz pozostałych produktów pszczelich, • produkcję sierści zwierzęcej cienkiej lub grubej niezgrzeblonej.
01.63.Z	Działalność usługowa następująca po zbiorach Podklasa ta obejmuje:

	• przygotowanie plonów do sprzedaży na rynek pierwotny przez: czyszczenie, obcinanie, sortowanie, odkażanie, • odziarnianie bawełny, • przygotowanie liści tytoniowych, szyszek chmielowych, ziół, np. suszenie, • przygotowanie ziaren kakaowych, np. łuskanie • woskowanie owoców. Podklasa ta nie obejmuje: • przygotowania do sprzedaży produktów rolniczych przez producenta, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grup 01.1, 01.2 i 01.3, • działalności następującej po zbiorach skierowanej na polepszenie jakości nasion, sklasyfikowanej w 01.64.Z, • wstępnego przetwarzania surowca tytoniowego, tzn. przygotowania do dalszego przerobu przez producentów wyrobów tytoniowych surowca tytoniowego, polegającego w szczególności na odżyłowaniu, cięciu, nasączeniu lub dosuszaniu blaszki liściowej, sklasyfikowanego w 12.00.Z, • działalności marketingowej wykonywanej na zlecenie kupców i stowarzyszeń, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 46, • sprzedaży hurtowej płodów rolnych, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 46.2.
01.64.Z	Obróbka nasion dla celów rozmnażania roślin Podklasa ta obejmuje: • działalność usługową następującą po zbiorach skierowaną na polepszenie jakości nasion przeznaczonych na siew poprzez usunięcie nasion niewyrośniętych, uszkodzonych mechanicznie lub przez insekty, nasion niedojrzałych, jak również utrzymywanie wilgotności na poziomie bezpiecznym dla ich przechowywania, • suszenie, czyszczenie, sortowanie i przechowywanie nasion do momentu ich sprzedaży, • genetyczną modyfikację nasion. Podklasa ta nie obejmuje: • produkcji nasion, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grup 01.1 i 01.2, • przetwarzania nasion w celu otrzymania oleju, sklasyfikowanego w 10.41.Z, • badań eksperymentalnych związanych z rozwojem i modyfikacją nasion, sklasyfikowanych w 72.11.Z.
01.70.Z	Łowiectwo i pozyskiwanie zwierząt łownych, włączając działalność usługową Podklasa ta obejmuje: • pozyskiwanie zwierząt łownych w celach handlowych,

	• pozyskiwanie zwierząt łownych (żywych i martwych) dla celów konsumpcyjnych, uzyskania trofeów, futer, skór, przeprowadzania badań oraz odłowu w celu przemieszczania na inne tereny, a także w celu umieszczenia ich w ogrodach zoologicznych lub jako zwierzęta domowe, • hodowlę, rozmnażanie i prowadzenie zasiedleń zwierzętami łownymi, • produkcję skór zwierząt łownych, włączając ptaki, pozyskiwanych z działalności łowieckiej. Podklasa ta nie obejmuje: • produkcji skór zwierząt hodowlanych, włączając ptaki, pozyskiwanych z chowu i hodowli, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 01.4, • chowu i hodowli dzikich zwierząt w gospodarstwach produkcyjnych, sklasyfikowanych w 01.49.Z, • polowania na wieloryby, sklasyfikowanego w 03.11.Z, • produkcji skór surowych pochodzących z rzeźni, sklasyfikowanej w 10.11.Z, • myślistwa sportowego i rekreacyjnego, sklasyfikowanego w 93.19.Z, • działań promujących myślistwo i łowiectwo, sklasyfikowanych w 94.99.Z.
02.10.Z	Gospodarka leśna i pozostała działalność leśna, z wyłączeniem pozyskiwania produktów leśnych Podklasa ta obejmuje: • urządzenie lasu, • zagospodarowanie lasu, • utrzymanie i powiększanie zasobów i upraw leśnych, • ochronę lasów i dróg leśnych, włączając ochronę przeciwpożarową, łącznie z gaszeniem pożarów w lasach, • działalność szkółek leśnych, • przystosowywanie, utrzymanie i wykorzystanie zasobów przyrodniczych w ramach realizacji pozaprodukcyjnych funkcji lasu. Działania te mogą być wykonywane w lasach naturalnych lub zasadzonych. Podklasa ta nie obejmuje: • uprawy choinek świątecznych na gruntach rolnych, sklasyfikowanej w 01.29.Z, • szkółkarstwa innego niż leśne, sklasyfikowanego w 01.30.Z, • pozyskiwania drewna, sklasyfikowanego w 02.20.Z, • pozyskiwania grzybów i innych dziko rosnących produktów leśnych, sklasyfikowanego w 02.30.Z, • ochrony lasu, włączając ochronę przed pożarami (łącznie z gaszeniem

	pożarów w lasach) wykonywanej na zlecenie, sklasyfikowanej w 02.40.Z, • produkcji wiórów drewnianych, sklasyfikowanej w 16.10.Z.
02.20.Z	Pozyskiwanie drewna Podklasa ta obejmuje pozyskiwanie: • drewna okrągłego do dalszego przerobu w przemyśle przetwórczym, • drewna okrągłego używanego w postaci nieprzetworzonej takiej jak: kopalniak, żerdzie i słupy, • drewna i innych produktów leśnych na cele opałowe oraz • produkcję węgla drzewnego w lesie (z wykorzystaniem metod tradycyjnych). W wyniku tej działalności powstają drewno użytkowe, zrębki lub drewno opałowe. Podklasa ta nie obejmuje: • uprawy choinek świątecznych na gruntach rolnych, sklasyfikowanej w 01.29.Z, • urządzania i zagospodarowania lasu oraz utrzymania i powiększania zasobów i upraw leśnych, sklasyfikowanych w 02.10.Z, • pozyskiwania dziko rosnących produktów leśnych, sklasyfikowanego w 02.30.Z, • produkcji wiórów drewnianych, sklasyfikowanej w 16.10.Z, • produkcji węgla drzewnego otrzymywanego w procesie destylacji drewna, sklasyfikowanej w 20.14.Z.
02.30.Z	Pozyskiwanie dziko rosnących produktów leśnych, z wyłączeniem drewna Podklasa ta obejmuje pozyskiwanie dziko rosnących produktów leśnych, takich jak: • grzyby, w tym trufle, • owoce jagodowe, • orzechy leśne, • balaty i pozostałe żywice gumo podobne, • korek, • żywica i szelak nieczyszczony, • karpina, • kora, • igliwie,

	• choinki, • balsamy, • włókna roślinne, • trawa morska, • żołędzie, kasztany, szyszki, nasiona, owoce, • mchy i porosty, • inne rośliny leśne i ich części. Podklasa ta nie obejmuje: • uprawy grzybów, w tym trufli, sklasyfikowanej w 01.13.Z, • uprawy drzew i krzewów owocowych jagodowych lub orzechów, sklasyfikowanej w 01.25.Z, • uprawy choinek świątecznych na gruntach rolnych, sklasyfikowanej w 01.29.Z, • pozyskiwania drewna opałowego, sklasyfikowanego w 02.20.Z, • produkcji wiórów drewnianych, sklasyfikowanej w 16.10.Z.
02.40.Z	Działalność usługowa związana z leśnictwem Podklasa ta obejmuje: • działalność usługową związaną z pozyskiwaniem drewna, wykonywaną na zlecenie, włączając zrywkę, podwóz i transport drewna na terenie lasu, • działalność usługową związaną z pozyskiwaniem pozostałych dziko rosnących produktów leśnych wykonywaną na zlecenie. Z wyłączeniem: • działalność usługową związaną z leśnictwem, wykonywaną na zlecenie, w zakresie: - o urządzania lasu, włączając inwentaryzacje leśne, oceny i aktualizacje stanu lasów, - o zagospodarowania lasu, - o ochrony lasu, włącznie z ochroną przed pożarami (łącznie z gaszeniem pożarów w lasach) oraz zwalczaniem szkodników leśnych, - o doradztwa związanego z zarządzaniem lasem, - o przystosowywania, utrzymania i wykorzystania zasobów przyrodniczych w ramach realizacji pozaprodukcyjnych funkcji lasu, • wynajem maszyn i urządzeń leśnych z obsługą, • pozostałą działalność usługową związaną z leśnictwem.

03.11.Z	Rybołówstwo w wodach morskich Podklasa ta obejmuje: • połowy ryb na oceanach, morzach i w wewnętrznych wodach morskich, • połowy skorupiaków i mięczaków morskich, • wielorybnictwo, • połowy zwierząt wodnych: żółwi, osłonic, jeżowców itp., • działalność statków rybackich prowadzących połowy ryb i innych organizmów wodnych połączone z ich przetwórstwem i konserwowaniem, • pozyskiwanie (poławianie, wydobywanie) pozostałych produktów i organizmów znajdujących się w wodach morskich, np.: perłę naturalnych, gąbek, koralu i alg, • działalność usługową związaną z połowem ryb na oceanach, morzach i w wewnętrznych wodach morskich. Podklasa ta nie obejmuje: • połowów ssaków morskich (np. morsów, fok), z wyłączeniem wielorybnictwa, sklasyfikowanych w 01.70.Z, • przetwórstwa wielorybów na statkach - przetwórnictwa, sklasyfikowanego w 10.11.Z, • przetwórstwa ryb, skorupiaków, mięczaków i pozostałych organizmów wodnych na statkach zajmujących się wyłącznie przetwórstwem i przechowywaniem lub w fabrykach znajdujących się na lądzie, sklasyfikowanego w 10.20.Z, • wynajmowania łodzi rekreacyjnych z załogą, na przejażdżki po morzach i wodach przybrzeżnych (np. wyprawy na ryby), sklasyfikowanego w 50.10.Z, • działalności związanej z dozorem łowisk oraz usługami patrolowymi, sklasyfikowanej w 84.24.Z, • działalności wspomagającej wędkarstwo sportowe i rekreacyjne, sklasyfikowanej w 93.19.Z.
03.12.Z	Rybołówstwo w wodach śródlądowych Podklasa ta obejmuje: • połowy ryb w wodach śródlądowych, • połowy skorupiaków i mięczaków w wodach śródlądowych, • połowy pozostałych organizmów wodnych w wodach śródlądowych, • pozyskiwanie surowców znajdujących się w wodach śródlądowych, • działalność usługową związaną z połowem ryb w wodach śródlądowych. Podklasa ta nie obejmuje:

	• przetwórstwa ryb, skorupiaków i mięczaków, sklasyfikowanego w 10.20.Z, • działalności związanej z ochroną łowisk i usługami patrolowymi, sklasyfikowanej w 84.24.Z, • działalności sportowej, rozrywkowej i rekreacyjnej związanej z amatorskim połowem ryb i raków w wodach śródlądowych oraz połowem sportowo - rekreacyjnym ryb w wodach morskich, sklasyfikowanej w 93.19.Z, • działalności wspomagającej wędkarstwo sportowe i rekreacyjne, sklasyfikowanej w 93.19.Z.
03.21.Z	Chów i hodowla ryb oraz pozostałych organizmów wodnych w wodach morskich Podklasa ta obejmuje: • chów i hodowlę ryb w wodach morskich, włączając chów i hodowlę morskich ryb ozdobnych, • produkcję jaj małż (omułków ostryg itp.), larw homarów, krewetek po okresie larwowym, narybku i podrostków narybku, • chów i hodowlę szkarłatnic i pozostałych jadalnych wodorostów morskich, • chów i hodowlę skorupiaków, małż, innych mięczaków oraz pozostałych organizmów wodnych w wodach morskich, • chów i hodowlę ryb i pozostałych organizmów wodnych w wodach słonawych, • chów i hodowlę ryb i pozostałych organizmów morskich w akwenach i zbiornikach ze słoną wodą, • działalność wylęgarni ryb w wodach morskich, • chów i hodowlę robaków morskich. Podklasa ta nie obejmuje: • chowu i hodowli żab, sklasyfikowanych w 03.22.Z, • działalności wspomagającej wędkarstwo sportowe i rekreacyjne, sklasyfikowanej w 93.19.Z
03.22.Z	Chów i hodowla ryb oraz pozostałych organizmów wodnych w wodach śródlądowych Podklasa ta obejmuje: • chów i hodowlę ryb w stawach rybnych i wodach śródlądowych, włączając chów i hodowlę ryb ozdobnych w stawach rybnych i w wodach śródlądowych, • chów i hodowlę skorupiaków, małży, innych mięczaków oraz pozostałych organizmów wodnych w wodach śródlądowych, • działalność związaną z wylęgarniami ryb (słodkowodnych), • chów i hodowlę żab,

	• działalność usługową związaną z chowem i hodowlą ryb, skorupiaków, mięczaków i innych organizmów wodnych w stawach rybnych i wodach śródlądowych. Podklasa ta nie obejmuje: • działalności związanej z chowem i hodowlą ryb i pozostałych organizmów morskich w akwenach i zbiornikach ze słoną wodą, sklasyfikowanej w 03.21.Z, • działalności wspomagającej wędkarstwo sportowe i rekreacyjne, sklasyfikowanej w 93.19.Z.
10.11.Z	Przetwarzanie i konserwowanie mięsa, z wyłączeniem mięsa z drobiu: Podklasa ta obejmuje: • produkcję świeżego, schłodzonego lub zamrożonego mięsa w tuszach, • produkcję świeżego, schłodzonego lub zamrożonego mięsa w kawałkach • wytapianie jadalnego smalcu i innych tłuszczów jadalnych pochodzenia zwierzęcego. Podklasa ta nie obejmuje: • czynności związane z ubojem zwierząt, obróbką poubojową i paskowaniem mięsa z bydła, świń, jagniąt, owiec, królików itp. • ubój i przetwarzanie wielorybów na lądzie lub na specjalistycznych statkach, • produkcję skór surowych i skór pochodzących z rzeźni, włączając zdejmowanie wełny ze skór owczych, • przetwarzanie odpadów zwierzęcych, • produkcję wełny surowej poubojowej.
10.12.Z	Przetwarzanie i konserwowanie mięsa z drobiu: Podklasa ta obejmuje: • produkcję świeżego, schłodzonego lub zamrożonego mięsa z drobiu, porcjonowanego, • wytapianie jadalnych tłuszczów z drobiu. Podklasa ta nie obejmuje: • czynności rzeźni związane z ubojem drobiu, obróbką poubojową i pakowaniem mięsa z drobiu, • produkcję pierza i puchu.
10.13.Z	Przetwarzanie wyrobów z mięsa, włączając wyroby z mięsa drobiowego: Podklasa ta obejmuje: • produkcję mięsa suszonego, solonego lub wędzonego, • produkcję wyrobów z mięsa.
10.20.Z	Przetwarzanie i konserwowanie ryb, skorupiaków i mięczaków: Podklasa ta obejmuje:

	• przetwarzanie i konserwowanie ryb, skorupiaków i mięczaków obejmujące: mrożenie, głębokie mrożenie, suszenie, gotowanie, wędzenie, solenie, przechowywanie w solance, puszkowanie itp., • produkcję mączki rybnej, przeznaczonej do spożycia przez ludzi lub do karmienia zwierząt, • produkcję mączki, mączki i granulek z ryb i ssaków morskich, nie nadających się do spożycia przez ludzi, • działalność statków, na których dokonuje się wyłącznie przetwarzania i konserwowania ryb, • produkcję wyrobów z ryb, skorupiaków i mięczaków: filetów rybnych, ikry, kawioru, substytutów kawioru itp. Podklasa ta nie obejmuje: • obróbkę wodorostów,
10.31.Z	Przetwarzanie i konserwowanie ziemniaków z wyjątkiem przemysłowego obierania ziemniaków.
10.32.Z	Produkcja soków z owoców i warzyw: Podklasa ta obejmuje: • Produkcję soków z owoców i warzyw • Produkcję koncentratów ze świeżych owoców i warzyw
10.39.Z	Pozostałe przetwarzanie i konserwowanie owoców i warzyw: Podklasa ta obejmuje: • produkcję żywności składającej się głównie z owoców lub warzyw, z wyłączeniem gotowych dań mrożonych lub w puszkach, • konserwowanie owoców, orzechów i warzyw poprzez zamrażanie, suszenie, zalewanie olejem lub octem, puszkowanie itp., • wytwarzanie owocowych i warzywnych artykułów spożywczych, • produkcję dżemów, marmolady i galaretek, • prażenie orzechów, • produkcję artykułów spożywczych z orzechów, • produkcję łatwo psujących się gotowych potraw z owoców i warzyw, takich jak: sałatki; pakowanie mieszanki sałatek, obrane lub pocięte warzywa, tofu (ser sojowy).
10.41.Z	Produkcja olejów i pozostałych tłuszczów płynnych: Podklasa ta obejmuje: • produkcję olejów z ryb i ssaków morskich, • produkcję nieoczyszczonych olejów roślinnych: oliwy z oliwek, oleju sojowego, oleju palmowego, oleju słonecznikowego, oleju z nasion bawełny, oleju rzepakowego, oleju z siemienia lnianego itp., • produkcja rafinowanych olejów roślinnych: oliwy z oliwek, oleju sojowego itp., Podklasa ta nie obejmuje: • produkcję nieodtłuszczonej mąki i mączki z nasion roślin oleistych,

	• orzechów lub ziaren oleistych, przetwarzanie olejów roślinnych: parowanie, gotowanie, odwadnianie, utwardzanie itp., • produkcję niejadalnych olejów i tłuszczów zwierzęcych, • produkcję puchu bawełnianego (lintersu), makuchów z nasion oleistych oraz innych pozostałości powstających przy produkcji oleju.
10.42.Z	Produkcja margaryny i podobnych tłuszczów jadalnych: Podklasa ta obejmuje: • produkcję margaryny, • produkcję past będących mieszaniną różnych tłuszczów jadalnych, • produkcję jadalnych mieszanek tłuszczowych zapobiegających przywieraniu do form.
10.51.Z	Przetwórstwo mleka i wyrób serów: Podklasa ta obejmuje: • produkcję świeżego płynnego mleka, mleka sterylizowanego (włączając mleko pasteryzowane lub poddane działaniu bardzo wysokich temperatur (tzw. UHT)) oraz mleka homogenizowanego • produkcję napojów bezalkoholowych na bazie mleka, • produkcję śmietany ze świeżego mleka: sterylizowanej (włączając śmietanę pasteryzowaną lub poddaną działaniu bardzo wysokich temperatur (tzw. UHT)), homogenizowanej, • produkcję mleka odwodnionego lub zagęszczonego, słodzonego lub niesłodzonego, • produkcję mleka lub śmietany w postaci stałej, • produkcję masła, • produkcję jogurtu i kefiru, • produkcję serów i twarogów, • produkcję serwatki, • produkcję kazeiny i laktozy.
10.61.Z	Wytwarzanie produktów przemiału zbóż: Podklasa ta obejmuje: • przemiał zbóż: produkcja mąki, kasz, mączki i śruty pszennej; przemiał żyta, owsa, kukurydzy i innych zbóż, • przemiał ryżu: produkcja ryżu łuskanego, mielonego, polerowanego, lukrowanego, parowanego lub preparowanego; • produkcję mączki ryżowej, • przemiał surowców warzywnych: produkcję mąki i mączki z suszonych nasion roślin strączkowych, korzeni lub bulw oraz orzechów jadalnych, • wytwarzanie zbożowej żywności śniadaniowej, • wytwarzanie mąki wieloskładnikowej oraz mieszanek do wypieku

	chleba, ciast, herbatników i naleśników.
10.62.Z	Wytwarzanie skrobi i wyrobów skrobiowych: Podklasa ta obejmuje: • wytwarzanie skrobi z ziemniaków, ryżu, kukurydzy itp., • mielenie kukurydzy metodą mokrą, • wytwarzanie glukozy, syropu glukozowego, maltozy, inuliny, izoglukozy itp., • wytwarzanie glutenu. Podklasa ta nie obejmuje: • wytwarzanie tapioki i jej namiastek ze skrobi, • wytwarzanie oleju kukurydzianego.
10.81.Z	Produkcja cukru: Podklasa ta obejmuje: • produkcję i rafinację cukru (sacharozy) oraz substytutów cukru, z buraków, trzciny cukrowej, klonu i palmy, • produkcję syropów cukrowych, • produkcję melasy, • produkcję syropu i cukru klonowego.
10.84.Z	Produkcja przypraw w zakresie produkcji octu.
10.89.Z	Produkcja pozostałych artykułów spożywczych, gdzie indziej niesklasyfikowana w zakresie produkcji miodu sztucznego i karmelu
10.91.Z	Produkcja gotowej paszy dla zwierząt gospodarskich: Podklasa ta obejmuje: • produkcję gotowej paszy dla zwierząt gospodarskich i ryb, włączając produkcję, • koncentratów paszowych i dodatków paszowych, przygotowanie pasz jednoskładnikowych, • przetwarzanie odpadów poubojowych do produkcji pasz w/w mogą powstawać przy prowadzeniu działalności określonych klasą PKD: 10.20.Z, 10.41.Z, 10.42.Z, 10.61.Z, 10.62.Z, 10.81.Z, 11.01.Z, 11.02.Z, 11.03.Z, 11.04.Z, 11.05.Z, 11.06.Z.
10.92.Z	Produkcja gotowej karmy dla zwierząt domowych: Podklasa ta obejmuje: • produkcję gotowej paszy dla zwierząt domowych (psów, kotów, ptaków, rybek itp.) • przetwarzanie odpadów poubojowych do produkcji pasz dla zwierząt domowych. w/w mogą powstawać przy prowadzeniu działalności określonych klasą PKD: 10.20.Z, 10.41.Z, 10.42.Z, 10.61.Z, 10.62.Z, 10.81.Z, 11.01.Z, 11.02.Z, 11.03.Z, 11.04.Z, 11.05.Z, 11.06.Z.
11.01.Z	Destylowanie, rektyfikowanie i mieszanie alkoholi: Podklasa ta obejmuje: • produkcję alkoholu etylowego, po przetworzeniu przeznaczonego do

	spożycia. Z wyjątkiem: • produkcji napojów alkoholowych, takich jak: wódka, whisky, brandy, gin, likiery itp., • produkcji destylowanych napojów alkoholowych, takich jak: mieszane drinki itp., • mieszania alkoholi destylowanych
11.02.Z	Produkcja win gronowych: Podklasa ta obejmuje: • produkcję win gronowych, • produkcję gronowych win musujących. • Produkcję win gronowych z zagęszczonego moszczu winogronowego, • Produkcję win gronowych o niskiej zawartości alkoholu lub win bezalkoholowych. Podklasa ta nie obejmuje: • Mieszania, oczyszczania i butelkowania win gronowych.
11.03.Z	Produkcja cydru i pozostałych win owocowych: Podklasa ta obejmuje: • produkcję napojów alkoholowych otrzymywanych w wyniku fermentacji, ale bez ich destylowania: sake, cydr (jabłecznik), perry (wino gruszkowe) i inne wina owocowe • produkcję miodu pitnego i napojów mieszanych zawierających wina owocowe, włączając wyroby wina pochodne i wina podobne. Podklasa ta nie obejmuje: • butelkowania i etykietowania, sklasyfikowanych w 46.34.A (jeśli występują w handlu hurtowym) i 82.92.Z (jeśli są wykonywane na zlecenie).
11.04.Z	Produkcja pozostałych niedestylowanych napojów fermentowanych: Podklasa ta obejmuje: • produkcję wermutu i podobnych niedestylowanych napojów fermentowanych. Podklasa ta nie obejmuje: • butelkowania i etykietowania, sklasyfikowanych w 46.34.A (jeśli występuje w handlu hurtowym) i 82.92.Z (jeśli są wykonywane na zlecenie).
20.14.Z	Produkcja pozostałych podstawowych chemikaliów organicznych w zakresie produkcji alkoholu etylowego pochodzenia rolniczego

Do wsparcia nie kwalifikują się również działalności prowadzące do następujących produktów:

- 1) stearyna z tłuszczu, oleju i łoju; olej z tłuszczu, oliwy i łoju nieemulgowany, niemieszany i niepreparowany, które powstają w wyniku wytłaczania smalcu lub łoju podczas prowadzenia działalności objętej podklasą PKD 10.11.Z lub 10.12.Z.
- 2) pozostałości po oczyszczaniu substancji tłuszczowych i wosków zwierzęcych lub roślinnych, które mogą powstawać podczas prowadzenia działalności objętej podklasą PKD 10.11.Z, 10.12.Z, 10.41.Z.
- 3) pektyna
- 4) jelita, pęcherze i żołądki zwierząt (z wyjątkiem rybich), całe lub w kawałkach, świeże, chłodzone, mrożone, solone w solance, suszone lub wędzone, które mogą powstawać podczas prowadzenia działalności objętej podklasą PKD 10.11.Z, 10.12.Z, 10.13.Z.
- 5) produkty pochodzenia zwierzęcego, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone; martwe zwierzęta objęte działaniami 1 lub 3, nienadające się do spożycia przez ludzi, które mogą powstawać podczas prowadzenia działalności objętej podklasą PKD 10.11.Z, 10.12.Z, 10.13.Z

8. Sektor rybołówstwa i akwakultury.

Zgodnie z brzmieniem art. 1 ust. 3 lit. a Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu nadanym Rozporządzeniem Komisji (UE) 2017/1084 nie jest możliwe udzielanie pomocy wspierającej działalność w sektorze rybołówstwa i akwakultury, z wyjątkiem pomocy szkoleniowej, pomocy na dostęp do dofinansowania dla MŚP, pomocy w obszarze działalności badawczo – rozwojowej, pomocy dla MŚP na wspieranie innowacyjności, pomocy przeznaczonej na pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji i pracowników niepełnosprawnych, regionalnej pomocy inwestycyjnej w regionach najbardziej oddalonych i programów regionalnej pomocy operacyjnej;

Zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1379 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1184/2006 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 104/2000, sektor rybołówstwa i akwakultury oznacza sektor gospodarki, który obejmuje wszelką działalność związaną z produkcją i przetwarzaniem produktów rybołówstwa lub akwakultury oraz obrotem nimi z wyjątkiem pomocy szkoleniowej, pomocy na dostęp do finansowania dla MŚP, pomocy w obszarze działalności badawczo-rozwojowej, pomocy dla MŚP na wspieranie innowacyjności oraz pomocy przeznaczonej na pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji i pracowników niepełnosprawnych.

„Producent” oznacza: każdą osobę fizyczną lub prawną, która wykorzystuje środki produkcji do uzyskania produktów rybołówstwa lub akwakultury z zamiarem wprowadzenia ich do obrotu.

„Produkty rybołówstwa” oznaczają: organizmy wodne pochodzące z dowolnej działalności połowowej lub otrzymywane z nich produkty, wymienione w Tabeli 1.

„Produkty akwakultury” oznaczają: organizmy wodne na dowolnym etapie ich cyklu życia, pochodzące z dowolnej działalności w zakresie akwakultury lub otrzymywane z nich produkty wymienione w poniższej tabeli.

Tabela nr 10 wymienia produkty rybołówstwa i akwakultury w rozumieniu Rozporządzenia 1379/2013 poprzez wskazanie kodów CN tych produktów.

Tabela 10 Produkty rybołówstwa i akwakultury

Kod CN	Wyszczególnienie
0301	Ryby żywe
0302	Ryby świeże lub schłodzone, z wyłączeniem filetów rybnych oraz pozostałego mięsa rybiego, objętych pozycją 0304
0303	Ryby zamrożone, z wyłączeniem filetów rybnych oraz pozostałego mięsa rybiego, objętych pozycją 0304
0304	Filety rybne i pozostałe mięso rybne (nawet rozdrobnione), świeże, schłodzone lub zamrożone
0305	Ryby suszone, solone lub w solance; ryby wędzone, nawet gotowane przed lub podczas procesu wędzenia; maki, mączki i granulki, z ryb, nadające się do spożycia przez ludzi
0306	Skorupiaki, nawet w skorupach, żywe, świeże, schłodzone, zamrożone, suszone, solone lub w solance; skorupiaki w skorupach, gotowane na parze lub w wodzie, nawet schłodzone, zamrożone, suszone, solone lub w solance; maki, mączki i granulki, ze skorupiaków, nadające się do spożycia przez ludzi
0307	Mięczaki, nawet w skorupach, żywe, świeże, schłodzone, zamrożone, suszone, solone lub w solance; bezkręgowce wodne, inne niż skorupiaki i mięczaki, żywe, świeże, schłodzone, zamrożone, suszone, solone lub w solance; maki, mączki i granulki, z bezkręgowców wodnych innych niż skorupiaki, nadające się do spożycia przez ludzi
	Produkty pochodzenia zwierzęcego, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone; martwe zwierzęta objęte działem 1 lub 3, nienadające się do spożycia przez ludzi
	Inne
	Produkty z ryb lub skorupiaków, mięczaków lub pozostałych bezkręgowców wodnych; martwe zwierzęta objęte działem 3:
0511 91 10	Odpadki rybne
0511 91 90	Pozostałe
1212 20 00	Wodorosty morskie i pozostałe algi
	Tłuszcze i oleje i ich frakcje, z ryb, nawet rafinowane, ale niemodyfikowane chemicznie
1504 10	Oleje z wątróbek rybnych i ich frakcje
1504 20	Tłuszcze, oleje i ich frakcje, z ryb, inne niż oleje z wątróbek
1603 00	Ekstrakty i soki, z mięsa, ryb lub skorupiaków, mięczaków lub pozostałych bezkręgowców wodnych
1604	Ryby przetworzone lub zakonserwowane; kawior i namiastki kawioru przygotowane z ikry rybiej
1605	Skorupiaki, mięczaki i pozostałe bezkręgowce wodne, przetworzone lub zakonserwowane
	Makarony, nawet poddane obróbce cieplnej lub nadziewane (mięsem lub innymi substancjami), lub przygotowane inaczej, takie jak spaghetti, rurki, nitki, lasagne, gnocchi, ravioli, cannelloni; kuskus, nawet przygotowany
1902 20	Makarony nadziewane, nawet poddane obróbce cieplnej lub inaczej przygotowane:
1902 20 10	Zawierające więcej niż 20 % masy ryb, skorupiaków, mięczaków lub pozostałych bezkręgowców wodnych
	Maki, mączki i granulki, z mięsa lub podrobów, ryb lub skorupiaków, mięczaków lub pozostałych bezkręgowców wodnych, nienadające się do spożycia przez ludzi; skwarki:
2301 20 00	Maki, mączki i granulki, z ryb lub ze skorupiaków, mięczaków lub pozostałych bezkręgowców wodnych

	Preparaty, w rodzaju stosowanych do karmienia zwierząt
2309 90	Inne:
ex 2309 90 10	Roztwory z ryb

Odniesienie produktów wymienionych powyżej do Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) zawiera Tabela 11.

Tabela 11

Podklasa PKD	Wyszczególnienie
03.11.Z	Rybołówstwo w wodach morskich: - połowy ryb na oceanach, morzach i w wewnętrznych wodach morskich, - połowy skorupiaków i mięczaków morskich, - wielorybnictwo, - połowy zwierząt wodnych: żółwi, osłonic, jeżowców itp., - działalność statków rybackich prowadzących połowy ryb i innych organizmów wodnych połączone z ich przetwórstwem i konserwowaniem, - pozyskiwanie (poławianie, wydobywanie) pozostałych produktów i organizmów znajdujących się w wodach morskich, np.: perłę naturalnych, gąbek, koralu i alg, - działalność usługową związaną z połowem ryb na oceanach, morzach i w wewnętrznych wodach morskich. Z wyłączeniem: - połowów ssaków morskich (np. morsów, fok), z wyłączeniem wielorybnictwa, sklasyfikowanych w 01.70.Z, - przetwórstwa wielorybów na statkach - przetwórnictwa, sklasyfikowanego w 10.11.Z, - przetwórstwa ryb, skorupiaków, mięczaków i pozostałych organizmów wodnych na statkach zajmujących się wyłącznie przetwórstwem i przechowywaniem lub w fabrykach znajdujących się na lądzie, sklasyfikowanego w 10.20.Z, - wynajmowania łodzi rekreacyjnych z załogą, na przejażdżki po morzach i wodach przybrzeżnych (np. wyprawy na ryby), sklasyfikowanego w 50.10.Z, - działalności związanej z dozorem łowisk oraz usługami patrolowymi, sklasyfikowanej w 84.24.Z, - działalności wspomagającej wędkarstwo sportowe i rekreacyjne, sklasyfikowanej w 93.19.Z.
03.12.Z	Rybołówstwo w wodach śródlądowych: - połowy ryb w wodach śródlądowych, - połowy skorupiaków i mięczaków w wodach śródlądowych, - połowy pozostałych organizmów wodnych w wodach

	śródlądowych, - pozyskiwanie surowców znajdujących się w wodach śródlądowych, - działalność usługową związaną z połowem ryb w wodach śródlądowych. Z wyłączeniem: - przetwórstwa ryb, skorupiaków i mięczaków, sklasyfikowanego w 10.20.Z, - działalności związanej z ochroną łowisk i usługami patrolowymi, sklasyfikowanej w 84.24.Z, - działalności wspomagającej wędkarstwo sportowe i rekreacyjne, sklasyfikowanej w 93.19.Z.
03.21.Z	Chów i hodowla ryb oraz pozostałych organizmów wodnych w wodach morskich: - chów i hodowla ryb w wodach morskich, włączając chów i hodowlę morskich ryb ozdobnych, - produkcja jaj małż (omułków, ostryg itp.), larw homarów, krewetek po okresie larwowym, narybku i подроstków narybku, - chów i hodowla szkarłatnic i pozostałych jadalnych wodorostów morskich, - chów i hodowla skorupiaków, małż, innych mięczaków oraz pozostałych organizmów wodnych w wodach morskich, - chów i hodowla ryb i pozostałych organizmów wodnych w wodach słonawych, - chów i hodowla ryb i pozostałych organizmów morskich w akwenach i zbiornikach ze słoną wodą, - działalność wylęgarni ryb w wodach morskich, - chów i hodowla robaków morskich. Z wyłączeniem: - chowu i hodowli żab, sklasyfikowanych w 03.22.Z, - działalności wspomagającej wędkarstwo sportowe i rekreacyjne, sklasyfikowanej w 93.19.Z.

03.22.Z	Chów i hodowla ryb oraz pozostałych organizmów wodnych w wodach śródlądowych: - chów i hodowlę ryb w stawach rybnych i wodach śródlądowych, włączając chów i hodowlę ryb ozdobnych w stawach rybnych i w wodach śródlądowych, - chów i hodowlę skorupiaków, małży, innych mięczaków oraz pozostałych organizmów wodnych w wodach śródlądowych, - działalność związaną z wylęgarniami ryb (słodkowodnych), - chów i hodowlę żab, - działalność usługową związaną z chowem i hodowlą ryb, skorupiaków, mięczaków i innych organizmów wodnych w stawach rybnych i wodach śródlądowych. Z wyłączeniem: - działalności związanej z chowem i hodowlą ryb i pozostałych organizmów morskich w akwenach i zbiornikach ze słoną wodą, sklasyfikowanej w 03.21.Z, - działalności wspomagającej wędkarstwo sportowe i rekreacyjne, sklasyfikowanej w 93.19.Z
10.20.Z	Przetwarzanie i konserwowanie ryb, skorupiaków i mięczaków: - przetwarzanie i konserwowanie ryb, skorupiaków i mięczaków obejmujące: mrożenie, głębokie mrożenie, suszenie, gotowanie, wędzenie, solenie, przechowywanie w solance, puszkowanie itp., - produkcja wyrobów z ryb, skorupiaków i mięczaków: filetów rybnych, ikry, kawioru, substytutów kawioru itp., - produkcja mączki rybnej, przeznaczonej do spożycia przez ludzi lub do karmienia zwierząt, - produkcja mąki, mączki i granulek z ryb i ssaków morskich, nie nadających się do spożycia przez ludzi, - działalność statków, na których dokonuje się wyłącznie przetwarzania i konserwowania ryb, - obróbka wodorostów. Z wyłączeniem: - przetwarzania ryb na statkach prowadzących połowy ryb, sklasyfikowanego w 03.11.Z, - przetwarzania wielorybów na lądzie lub na specjalistycznych statkach, sklasyfikowanego w 10.11.Z, - produkcji olejów i tłuszczów z ryb i ssaków morskich, sklasyfikowanej w 10.41.Z, - produkcji gotowych, mrożonych dań rybnych, sklasyfikowanej w 10.85.Z, - produkcja zup rybnych, sklasyfikowanej w 10.89.Z.
10.41.Z	Produkcja olejów i pozostałych tłuszczów płynnych:-

	- produkcja olejów z ryb i ssaków morskich, Z wyłączeniem: - produkcja nieoczyszczonych olejów roślinnych: oliwy z oliwek, oleju sojowego, oleju palmowego, oleju słonecznikowego, oleju z nasion bawełny, oleju rzepakowego, oleju gorczycowego, oleju z siemienia lnianego itp., - produkcja nieodtłuszczonej mąki i mączki z nasion roślin oleistych, orzechów lub ziaren oleistych, - produkcja rafinowanych olejów roślinnych: oliwy z oliwek, oleju sojowego itp., - przetwarzanie olejów roślinnych: parowanie, gotowanie, odwadnianie, utwardzanie itp., - produkcja niejadalnych olejów i tłuszczów zwierzęcych, produkcja puchu bawełnianego (lintersu), makuchów z nasion oleistych oraz innych pozostałości powstających przy produkcji oleju.
10.73.Z	Produkcja makaronów, klusek, kuskusu i podobnych wyrobów mącznych - tylko tych, które zawierają w masie ponad 20 % ryb, skorupiaków, mięczaków lub innych bezkręgowców wodnych: - produkcja makaronów, pierogów i klusek, gotowanych lub surowych, nadziewanych lub nienadziewanych, - produkcja kuskusu, - produkcja konserwowanych lub mrożonych wyrobów makaronowych. Z wyłączeniem: - produkcji gotowych dań zawierających kuskus, sklasyfikowanej w 10.85.Z, - produkcji zup zawierających makaron, sklasyfikowanej w 10.89.Z.

Dot. podklasy PKD 03.11.Z: Wieloryby, delfiny, morświny, manaty, krowy morskie zaliczane są do produktów rolnych, o których mowa w art. 38 TFUE.

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury do produktów rybołówstwa zalicza się wyłącznie makarony nadziewane, również gotowane lub przygotowane inaczej, jeśli zawierają w masie ponad 20% ryb, skorupiaków, mięczaków lub innych bezkręgowców. Wymienione powyżej produkty mogą wchodzić w zakres działalności wyszczególnionych w pierwszym i trzecim tiret podklasy PKD nr 10.73.Z. Oznacza to, że nie każda działalność objęta podklasą PKD nr 10.73.Z (pierwszy i trzeci tiret) dotyczy produktów rybołówstwa, o których mowa w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013. Należy podkreślić, iż zgodnie z załącznikiem I Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013 za produkty rybołówstwa uznaje odpady rybne (kod CN 0511 91 10) oraz pozostałe (kod CN 0511 91 90).

W związku z powyższym, nie jest możliwe przypisanie jednoznacznie tych produktów do konkretnej podklasy PKD. Mogą one powstać przy prowadzeniu działalności zaliczanej do podklasy PKD nr 03.11.Z, 03.12.Z, 03.21.Z, 10.20.Z.

Ponadto, sektor rybołówstwa i akwakultury obejmuje wszelką działalność związaną z obrotem produktami rybołówstwa lub akwakultury, a zatem wszelka działalność handlowa obejmująca obrót tymi produktami stanowi działalność wykonywaną w tym sektorze (np. sprzedaż ryb lub wodorostów morskich w sklepie akwarystycznym).

W tabeli nr 12 wskazano kody PKD określające działalność handlową, która stanowi działalność w sektorze rybołówstwa i akwakultury, jeżeli dotyczy obrotu produktami rybołówstwa i akwakultury, wymienionymi w tabeli nr 10.

Tabela 12

Kod PKD	Opis działalności
46.21 Z	Sprzedaż hurtowa zboża, nieprzetworzonego tytoniu, nasion i pasz dla zwierząt
46.22 Z	Sprzedaż hurtowa kwiatów i roślin
46.23 Z	Sprzedaż hurtowa żywych zwierząt
47.11 Z	Sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych
47.19 Z	Pozostała sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach
	Sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach
47.22 Z	Sprzedaż detaliczna mięsa i wyrobów z mięsa prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach
47.23 Z	Sprzedaż detaliczna ryb, skorupiaków i mięczaków prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach

9. Pozostałe

1) Pomoc na działalność związaną z wywozem

Zgodnie z art. 1 ust.2 lit. c Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu pomoc nie może zostać przyznana na działalność związaną z wywozem do państw trzecich lub państw członkowskich.

Zgodnie z pkt 9 Preambuły rozporządzenia nr 651/2014, pomoc na pokrycie kosztów uczestnictwa w targach handlowych bądź kosztów badań lub usług doradczych potrzebnych do wprowadzenia nowego lub już istniejącego produktu na nowy rynek w innym państwie członkowskim lub w kraju trzecim nie stanowi zazwyczaj pomocy na działalność związaną z wywozem.

2) Pomoc, która prowadzi do uprzywilejowania produktów krajowych w stosunku do towarów sprowadzanych z zagranicy.

Zgodnie z art. 1 ust.2 lit. d Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu pomoc nie może zostać przyznana na działalność uwarunkowaną pierwszeństwem użycia towarów produkcji krajowej w stosunku do towarów sprowadzanych z zagranicy.

3) Pomoc udzielana sektorowo.

Zgodnie z brzmieniem art. 13 lit. c Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu nadanym przez Rozporządzenie Komisji (UE) 2017/1084 nie jest możliwe udzielanie pomocy regionalnej w formie programów, które są ukierunkowane na ograniczoną liczbę konkretnych sektorów działalności gospodarczej; programów dotyczących działalności związanych z turystyką, infrastruktury szerokopasmowej lub przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych nie uznaje się za ukierunkowane na konkretne sektory działalności gospodarczej.

10. Rozdzielenie działalności lub wyodrębnienie kosztów.

Zgodnie z art. 1 ust.3 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, w przypadku przedsiębiorstwa prowadzącego działalność w sektorze/sektorach wykluczonych z możliwości uzyskania wsparcia, istnieje możliwość uzyskania wsparcia na projekt, który nie jest wykluczony w zakresie sektora działalności, pod warunkiem, że zostaną zapewnione odpowiednie środki zabezpieczające, że udzielona pomoc nie wesprze działalności wykluczonych. Do środków tych należą: rozdzielenie działalności lub wyodrębnienie kosztów.

II. WYKLUCZENIA W OPARCIU O ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) NR 1407/2013 Z DNIA 18 GRUDNIA 2013 R. W SPRAWIE STOSOWANIA ART. 107 I 108 TRAKTATU O FUNKCJONOWANIU UNII EUROPEJSKIEJ

1. Sektor rybołówstwa i akwakultury.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1379 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1184/2006 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 104/2000, sektor rybołówstwa i akwakultury oznacza sektor gospodarki, który obejmuje wszelką działalność związaną z produkcją i przetwarzaniem produktów rybołówstwa lub akwakultury oraz obrotem nimi.

„Producent” oznacza: każdą osobę fizyczną lub prawną, która wykorzystuje środki produkcji do uzyskania produktów rybołówstwa lub akwakultury z zamiarem wprowadzenia ich do obrotu.

„Produkty rybołówstwa” oznaczają: organizmy wodne pochodzące z dowolnej działalności połowowej lub otrzymywane z nich produkty, wymienione w Tabeli 13.

„Produkty akwakultury” oznaczają: organizmy wodne na dowolnym etapie ich cyklu życia, pochodzące z dowolnej działalności w zakresie akwakultury lub otrzymywane z nich produkty wymienione w poniższej tabeli.

Rozporządzenie Komisji (UE) NR 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis wyklucza generalnie możliwość udzielenia pomocy de minimis w sektorze rybołówstwa i akwakultury.

Tabela 13 Produkty rybołówstwa i akwakultury

Kod CN	Wyszczególnienie
0301	Ryby żywe

0302	Ryby świeże lub schłodzone, z wyłączeniem filetów rybnych oraz pozostałego mięsa rybiego, objętych pozycją 0304
0303	Ryby zamrożone, z wyłączeniem filetów rybnych oraz pozostałego mięsa rybiego, objętych pozycją 0304
0304	Filety rybne i pozostałe mięso rybne (nawet rozdrobnione), świeże, schłodzone lub zamrożone
0305	Ryby suszone, solone lub w solance; ryby wędzone, nawet gotowane przed lub podczas procesu wędzenia; mąki, mączki i granulki, z ryb, nadające się do spożycia przez ludzi
0306	Skorupiaki, nawet w skorupach, żywe, świeże, schłodzone, zamrożone, suszone, solone lub w solance; skorupiaki w skorupach, gotowane na parze lub w wodzie, nawet schłodzone, zamrożone, suszone, solone lub w solance; mąki, mączki i granulki, ze skorupiaków, nadające się do spożycia przez ludzi
0307	Mięczaki, nawet w skorupach, żywe, świeże, schłodzone, zamrożone, suszone, solone lub w solance; bezkręgowce wodne, inne niż skorupiaki i mięczaki, żywe, świeże, schłodzone, zamrożone, suszone, solone lub w solance; mąki, mączki i granulki, z bezkręgowców wodnych innych niż skorupiaki, nadające się do spożycia przez ludzi
	Produkty pochodzenia zwierzęcego, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone; martwe zwierzęta objęte działem 1 lub 3, nienadające się do spożycia przez ludzi
	Inne
	Produkty z ryb lub skorupiaków, mięczaków lub pozostałych bezkręgowców wodnych; martwe zwierzęta objęte działem 3:
0511 91 10	Odpadki rybne
0511 91 90	Pozostałe
1212 20 00	Wodorosty morskie i pozostałe algi
	Tłuszcze i oleje i ich frakcje, z ryb, nawet rafinowane, ale niemodyfikowane chemicznie
1504 10	Oleje z wątróbek rybnych i ich frakcje
1504 20	Tłuszcze, oleje i ich frakcje, z ryb, inne niż oleje z wątróbek
1603 00	Ekstrakty i soki, z mięsa, ryb lub skorupiaków, mięczaków lub pozostałych bezkręgowców wodnych
1604	Ryby przetworzone lub zakonserwowane; kawior i namiastki kawioru przygotowane z ikry rybiej
1605	Skorupiaki, mięczaki i pozostałe bezkręgowce wodne, przetworzone lub zakonserwowane
	Makarony, nawet poddane obróbce cieplnej lub nadziewane (mięsem lub innymi substancjami), lub przygotowane inaczej, takie jak spaghetti, rurki, nitki, lasagne, gnocchi, ravioli, cannelloni; kuskus, nawet przygotowany
1902 20	Makarony nadziewane, nawet poddane obróbce cieplnej lub inaczej przygotowane:
1902 20 10	Zawierające więcej niż 20 % masy ryb, skorupiaków, mięczaków lub pozostałych bezkręgowców wodnych
	Mąki, mączki i granulki, z mięsa lub podrobów, ryb lub skorupiaków, mięczaków lub pozostałych bezkręgowców wodnych, nienadające się do spożycia przez ludzi; skwarki:
2301 20 00	Mąki, mączki i granulki, z ryb lub ze skorupiaków, mięczaków lub pozostałych bezkręgowców wodnych
	Preparaty, w rodzaju stosowanych do karmienia zwierząt
2309 90	Inne:
ex 2309 90 10	Roztwory z ryb

Odniesienie produktów wymienionych powyżej do Polskiej Klasyfikacji Działalności

(PKD) zawiera Tabela 14.

Tabela 14

Podklasa PKD	Wyszczególnienie
03.11.Z	Rybołówstwo w wodach morskich: - połowy ryb na oceanach, morzach i w wewnętrznych wodach morskich, - połowy skorupiaków i mięczaków morskich, - wielorybnictwo, - połowy zwierząt wodnych: żółwi, osłonice, jeżowców itp., - działalność statków rybackich prowadzących połowy ryb i innych organizmów wodnych połączone z ich przetwórstwem i konserwowaniem, - pozyskiwanie (poławianie, wydobywanie) pozostałych produktów i organizmów znajdujących się w wodach morskich, np.: pereł naturalnych, gąbek, koralu i alg, - działalność usługową związaną z połowem ryb na oceanach, morzach i w wewnętrznych wodach morskich. Z wyłączeniem: - połowów ssaków morskich (np. morsów, fok), z wyłączeniem wielorybnictwa, sklasyfikowanych w 01.70.Z, - przetwórstwa wielorybów na statkach - przetwórnictwie, sklasyfikowanego w 10.11.Z, - przetwórstwa ryb, skorupiaków, mięczaków i pozostałych organizmów wodnych na statkach zajmujących się wyłącznie przetwórstwem i przechowywaniem lub w fabrykach znajdujących się na lądzie, sklasyfikowanego w 10.20.Z, - wynajmowania łodzi rekreacyjnych z załogą, na przejażdżki po morzach i wodach przybrzeżnych (np. wyprawy na ryby), sklasyfikowanego w 50.10.Z, - działalności związanej z dozorem łowisk oraz usługami patrolowymi, sklasyfikowanej w 84.24.Z, - działalności wspomagającej wędkarstwo sportowe i rekreacyjne, sklasyfikowanej w 93.19.Z.
03.12.Z	Rybołówstwo w wodach śródlądowych: - połowy ryb w wodach śródlądowych, - połowy skorupiaków i mięczaków w wodach śródlądowych, - połowy pozostałych organizmów wodnych w wodach śródlądowych, - pozyskiwanie surowców znajdujących się w wodach śródlądowych, - działalność usługową związaną z połowem ryb w wodach śródlądowych.

	Z wyłączeniem: - przetwórstwa ryb, skorupiaków i mięczaków, sklasyfikowanego w 10.20.Z, - działalności związanej z ochroną łowisk i usługami patrolowymi, sklasyfikowanej w 84.24.Z, - działalności wspomagającej wędkarstwo sportowe i rekreacyjne, sklasyfikowanej w 93.19.Z.
03.21.Z	Chów i hodowla ryb oraz pozostałych organizmów wodnych w wodach morskich: - chów i hodowla ryb w wodach morskich, włączając chów i hodowlę morskich ryb ozdobnych, - produkcja jaj małż (omułków, ostryg itp.), larw homarów, krewetek po okresie larwowym, narybku i podrostków narybku, - chów i hodowla szkarłatnic i pozostałych jadalnych wodorostów morskich, - chów i hodowla skorupiaków, małż, innych mięczaków oraz pozostałych organizmów wodnych w wodach morskich, - chów i hodowla ryb i pozostałych organizmów wodnych w wodach słonawych, - chów i hodowla ryb i pozostałych organizmów morskich w akwenach i zbiornikach ze słoną wodą, - działalność wylęgarni ryb w wodach morskich, - chów i hodowla robaków morskich. Z wyłączeniem: - chowu i hodowli żab, sklasyfikowanych w 03.22.Z, - działalności wspomagającej wędkarstwo sportowe i rekreacyjne, sklasyfikowanej w 93.19.Z.

03.22.Z	Chów i hodowla ryb oraz pozostałych organizmów wodnych w wodach śródlądowych - chów i hodowlę ryb w stawach rybnych i wodach śródlądowych, włączając chów i hodowlę ryb ozdobnych w stawach rybnych i w wodach śródlądowych, - chów i hodowlę skorupiaków, małży, innych mięczaków oraz pozostałych organizmów wodnych w wodach śródlądowych, - działalność związaną z wylęgarniami ryb (słodkowodnych), - chów i hodowlę żab, - działalność usługową związaną z chowem i hodowlą ryb, skorupiaków, mięczaków i innych organizmów wodnych w stawach rybnych i wodach śródlądowych. Z wyłączeniem: - działalności związanej z chowem i hodowlą ryb i pozostałych organizmów morskich w akwenach i zbiornikach ze słoną wodą, sklasyfikowanej w 03.21.Z, - działalności wspomagającej wędkarstwo sportowe i rekreacyjne, sklasyfikowanej w 93.19.Z
10.20.Z	Przetwarzanie i konserwowanie ryb, skorupiaków i mięczaków: - przetwarzanie i konserwowanie ryb, skorupiaków i mięczaków obejmujące: mrożenie, głębokie mrożenie, suszenie, gotowanie, wędzenie, solenie, przechowywanie w solance, puszkowanie itp., - produkcja wyrobów z ryb, skorupiaków i mięczaków: filetów rybnych, ikry, kawioru, substytutów kawioru itp., - produkcja mączki rybnej, przeznaczonej do spożycia przez ludzi lub do karmienia zwierząt, - produkcja mąki, mączki i granulek z ryb i ssaków morskich, nie nadających się do spożycia przez ludzi, - działalność statków, na których dokonuje się wyłącznie przetwarzania i konserwowania ryb, - obróbka wodorostów. Z wyłączeniem: - przetwarzania ryb na statkach prowadzących połowy ryb, sklasyfikowanego w 03.11.Z, - przetwarzania wielorybów na lądzie lub na specjalistycznych statkach, sklasyfikowanego w 10.11.Z, - produkcji olejów i tłuszczów z ryb i ssaków morskich, sklasyfikowanej w 10.41.Z, - produkcji gotowych, mrożonych dań rybnych, sklasyfikowanej w 10.85.Z, - produkcja zup rybnych, sklasyfikowanej w 10.89.Z.
10.41.Z	Produkcja olejów i pozostałych tłuszczów płynnych:-

	- produkcja olejów z ryb i ssaków morskich, Z wyłączeniem: - produkcja nieoczyszczonych olejów roślinnych: oliwy z oliwek, oleju sojowego, oleju palmowego, oleju słonecznikowego, oleju z nasion bawełny, oleju rzepakowego, oleju gorczycowego, oleju z siemienia lnianego itp., - produkcja nieodtłuszczonej mąki i mączki z nasion roślin oleistych, orzechów lub ziaren oleistych, - produkcja rafinowanych olejów roślinnych: oliwy z oliwek, oleju sojowego itp., - przetwarzanie olejów roślinnych: parowanie, gotowanie, odwadnianie, utwardzanie itp., - produkcja niejadalnych olejów i tłuszczów zwierzęcych, produkcja puchu bawełnianego (lintersu), makuchów z nasion oleistych oraz innych pozostałości powstających przy produkcji oleju.
10.73.Z	Produkcja makaronów, klusek, kuskusu i podobnych wyrobów mącznych - tylko tych, które zawierają w masie ponad 20 % ryb, skorupiaków, mięczaków lub innych bezkręgowców wodnych: - produkcja makaronów, pierogów i klusek, gotowanych lub surowych, nadziewanych lub nienadziewanych, - produkcja kuskusu, - produkcja konserwowanych lub mrożonych wyrobów makaronowych. Z wyłączeniem: - produkcji gotowych dań zawierających kuskus, sklasyfikowanej w 10.85.Z, - produkcji zup zawierających makaron, sklasyfikowanej w 10.89.Z.

Dot. podklasy PKD 03.11.Z: Wieloryby, delfiny, morświny, manaty, krowy morskie zaliczane są do produktów rolnych, o których mowa w art. 38 TWE.

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury do produktów rybołówstwa zalicza się wyłącznie makarony nadziewane, również gotowane lub przygotowane inaczej, jeśli zawierają w masie ponad 20% ryb, skorupiaków, mięczaków lub innych bezkręgowców. Wymienione powyżej produkty mogą wchodzić w zakres działalności wyszczególnionych w pierwszym i trzecim tiret podklasy PKD nr 10.73.Z. Oznacza to, że nie każda działalność objęta podklasą PKD nr 10.73.Z (pierwszy i trzeci tiret) dotyczy produktów rybołówstwa, o których mowa w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013. Należy podkreślić, iż zgodnie z załącznikiem I Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013 za produkty rybołówstwa uznaje odpady rybne (kod CN 0511 91 10) oraz pozostałe (kod CN 0511 91 90).

W związku z powyższym, nie jest możliwe przypisanie jednoznacznie tych produktów do konkretnej podklasy PKD. Mogą one powstać przy prowadzeniu działalności zaliczanej do

podklasy PKD nr 03.11.Z, 03.12.Z, 03.21.Z, 10.20.Z.

Ponadto, sektor rybołówstwa i akwakultury obejmuje wszelką działalność związaną z obrotem produktami rybołówstwa lub akwakultury, a zatem wszelka działalność handlowa obejmująca obrót tymi produktami stanowi działalność wykonywaną w tym sektorze (np. sprzedaż ryb lub wodorostów morskich w sklepie akwarystycznym).

W tabeli nr 15 wskazano kody PKD określające działalność handlową, która stanowi działalność w sektorze rybołówstwa i akwakultury, jeżeli dotyczy obrotu produktami rybołówstwa i akwakultury, wymienionymi w tabeli nr 13.

Tabela 15

Kod PKD	Opis działalności
46.21 Z	Sprzedaż hurtowa zboża, nieprzetworzonego tytoniu, nasion i pasz dla zwierząt
46.22 Z	Sprzedaż hurtowa kwiatów i roślin
46.23 Z	Sprzedaż hurtowa żywych zwierząt
47.11 Z	Sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych
47.19 Z	Pozostała sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach
	Sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach
47.22 Z	Sprzedaż detaliczna mięsa i wyrobów z mięsa prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach
47.23 Z	Sprzedaż detaliczna ryb, skorupiaków i mięczaków prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach

2. Produkcja pierwotna produktów rolnych wymienionych w załączniku I do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

Sektor rolnictwa obejmuje produkcję podstawową, przetwarzanie i wprowadzanie do obrotu artykułów rolnych wymienionych w załączniku I do Traktatu o funkcjonowaniu UE.

Zgodnie z art. 38 TWE przez produkty rolne (listę tych produktów przedstawia Tabela 16) należy rozumieć płody ziemi, produkty pochodzące z hodowli i rybołówstwa, jak również produkty pierwszego przetworzenia, które pozostają w bezpośrednim związku z tymi produktami. Odniesienia do wspólnej polityki rolnej lub do rolnictwa oraz stosowanie wyrazu "rolny" są rozumiane jako dotyczące także rybołówstwa, z uwzględnieniem szczególnych cech charakterystycznych tego sektora.

Zgodnie z art. 3 ROZPORZĄDZENIA (WE) NR 178/2002 „produkcja podstawowa” oznacza produkcję, uprawę lub hodowlę produktów podstawowych, w tym zbiory, dojenie i hodowlę zwierząt gospodarskich przed ubojem. Oznacza także łowiectwo i rybołówstwo oraz zbieranie runa leśnego.

Przetwarzanie produktów rolnych oznacza czynności wykonywane na produkcie rolnym, w wyniku których powstaje produkt będący również produktem rolnym, z wyjątkiem czynności wykonywanych w gospodarstwach, niezbędnych do przygotowania produktów zwierzęcych lub roślinnych do pierwszej sprzedaży.

Wprowadzanie do obrotu produktów rolnych oznacza posiadanie lub wystawianie produktu w celu sprzedaży, oferowanie go na sprzedaż, dostawę lub każdy inny sposób wprowadzania produktu na rynek, z wyjątkiem jego pierwszej sprzedaży przez producenta podstawowego na rzecz podmiotów zajmujących się odsprzedażą lub przetwórstwem i czynności przygotowujących produkt do pierwszej sprzedaży; sprzedaż produktu przez

producenta podstawowego konsumentowi końcowemu uznaje się za wprowadzanie do obrotu, jeśli następuje w odpowiednio wydzielonym do tego celu miejscu.

Za przetwarzanie lub wprowadzanie do obrotu nie można w tym względzie uznać czynności wykonywanych w gospodarstwach jako niezbędny element przygotowania produktu do pierwszej sprzedaży, takich jak zbiór, koszenie czy młócka zbóż, pakowanie jaj, ani też pierwszej sprzedaży na rzecz podmiotów zajmujących się odsprzedażą lub przetwórstwem.

Zgodnie z art. 1 pkt 1 lit. c) ROZPORZĄDZENIA KOMISJI (UE) NR 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. wyklucza się udzielanie pomocy przyznawanej przedsiębiorstwom prowadzącym działalność w sektorze przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych w następujących przypadkach:

- kiedy wysokość pomocy ustalana jest na podstawie ceny lub ilości takich produktów nabytych od producentów podstawowych lub wprowadzonych na rynek przez przedsiębiorstwa objęte pomocą;
- kiedy przyznanie pomocy zależy od faktu przekazania jej w części lub w całości producentom podstawowym.

W związku z powyższym przepisy dopuszczają, poza dwoma w/w przypadkami, udzielanie pomocy de minimis w zakresie działalności dotyczącej przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych.

Tabela 16 Lista produktów rolnych określona w Załączniku I do TFUE.

Dział nomenklatury brukselskiej	Opis produktów
Dział 1	Zwierzęta żywe
Dział 2	Mięso i podroby jadalne
Dział 3	Ryby, skorupiaki, mięczaki i inne bezkręgowce wodne
Dział 4	Produkty mleczarskie; jaja ptasie; miód naturalny; jadalne produkty pochodzenia zwierzęcego, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone
Dział 5	
05.04	Jelita, pęcherze i żołądki zwierząt (z wyjątkiem rybich), całe lub w kawałkach, świeże, chłodzone, mrożone, solone, w solance, suszone lub wędzone
05.15	Produkty pochodzenia zwierzęcego, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone; martwe zwierzęta objęte działami 1 lub 3, nienadające się do spożycia przez ludzi
Dział 6	Żywe drzewa i inne rośliny; bulwy, korzenie i podobne; cięte i ozdobne liście
Dział 7	Warzywa oraz niektóre korzenie i bulwy jadalne
Dział 8	Owoce i orzechy jadalne; skórki owoców cytrusowych lub melonów
Dział 9	Kawa, herbata i przyprawy, z wyjątkiem herba mate (pozycja Nr 09.03)
Dział 10	Zboża
Dział 11	Produkty przemysłu młynarskiego; sól; skrobie; inulina; gluten pszenny
Dział 12	Nasiona i owoce oleiste; ziarna, nasiona i owoce różne; rośliny przemysłowe i lecznicze; słoma i pasza
Dział 13	
ex 13.03	Pektyna
Dział 15	
15.01	Słonina i inny przetworzony tłuszcz wieprzowy; przetworzony

	tłuszcz drobiowy
15.02	Nieprzetworzone tłuszcze wołowe, owcze i koźle; łój (łącznie z „premier jus”) wytwarzany z tych tłuszczów
15.03	Stearyna z tłuszczu, oleju i łoju; olej z tłuszczu, oliwy i łoju, nieemulgowany, niemieszany i niepreparowany
15.04	Tłuszcze i oleje z ryb i ssaków morskich, oczyszczane lub nie
15.07	Tłuszcze roślinne, płynne lub stałe, surowe, rafinowane lub oczyszczane
15.12	Tłuszcze i oleje zwierzęce oraz roślinne, uwodorniane, rafinowane lub nie, ale bez dalszej przeróbki
15.13	Margaryna, sztuczna słonina i inne preparowane tłuszcze jadalne
15.17	Pozostałości po oczyszczaniu substancji tłuszczowych i wosków zwierzęcych lub roślinnych
Dział 16	Przetwory z mięsa, ryb lub skorupiaków, mięczaków i innych bezkręgowców wodnych
Dział 17	
17.01	Cukier trzcinowy lub buraczany i chemicznie czysta sacharoza, w postaci stałej:
17.02	Inne rodzaje cukru; syropy cukrowe; miód syntetyczny (zmieszany z naturalnym lub nie); karmel
17.03	Melasa, odbarwiona lub nie
17.05 ³	Cukry, syropy, aromatyzowana melasa lub z dodatkiem barwników (w tym cukier waniliowy lub wanilina), z wyjątkiem soków owocowych z dodatkiem cukru w jakichkolwiek proporcjach
Dział 18	
18.01	Ziarna kakaowe, całe lub łamane, surowe lub palone
18.02	Kakaowe łuski, łupiny, osłonki i inne odpady z kakao
Dział 20	Przetwory z warzyw, owoców, orzechów lub innych części roślin
Dział 22	
22.04	Moszcz winogronowy, fermentujący lub z fermentacją zatrzymaną w inny sposób niż przez dodanie alkoholu
22.05	Wino ze świeżych winogron; moszcz winogronowy z fermentacją zatrzymaną przez dodanie alkoholu
22.07	Inne napoje na bazie fermentacji (np. jabłecznik, wino z gruszek i miód pitny)
ex 22.08 * ex 22.09 *	Alkohol etylowy, denaturowany lub nie, o jakiegokolwiek mocy, otrzymywany z produktów rolnych, o których mowa w załączniku I, z wyłączeniem wódek, likierów i innych napojów spirytusowych, złożone preparaty alkoholowe (znane jako „skoncentrowane ekstrakty”) do wyrobu napojów
ex 22.10 *	Ocet i jego substytuty
Dział 23	Pozostałości i odpady przemysłu spożywczego; gotowa pasza dla zwierząt
Dział 24	
24.01	Tytoń nieprzetworzony; odpady tytoniowe
Dział 45	
45.01	Korek naturalny surowy; odpady korka; korek kruszony, granulowany lub mielony:
Dział 54	
54.01	Len surowy lub przetworzony ale nieprzędzony; pakuły i odpady lniane (w tym skrawki workowe lub rozwłóknianie)
Dział 57	
57.01	Konopie naturalne (Cannabis sativa), surowe lub przetworzone ale nieprzędzone; pakuły i odpady z konopi naturalnych (w tym

³ Pozycja dodana artykułem 1 rozporządzenia nr 7a Rady Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej z dnia 18 grudnia 1959 r. (Dz.U. nr 7 z 30.1.1961, s. 71/61)

	liny oraz skrawki workowe lub rozwłókniane)
--	---

Wykaz kodów PKD odpowiadających produkcji podstawowej produktów rolnych znajduje się w tabeli 17.

Tabela 17 Kody PKD produkcji podstawowej produktów rolnych.

Podklasa PKD	Wyszczególnienie
01.11.Z	Uprawa zbóż, roślin strączkowych i roślin oleistych na nasiona, z wyłączeniem ryżu • uprawę zbóż, takich jak: - o pszenica, - o kukurydza, - o proso, - o sorgo, - o jęczmień, - o żyto, - o owies, - o pozostałe zboża, gdzie indziej niesklasyfikowane, • uprawę roślin strączkowych, takich jak: - o fasola, - o bób, - o ciecierzycę, - o wspanięta chińska, - o soczewica, - o łubin, - o groch, - o nikiła indyjska, - o pozostałe rośliny strączkowe, • uprawę roślin oleistych na nasiona, takich jak: - o soja, - o orzeszki ziemne, - o bawełna, - o rącznik, - o siemię lniane,

	- o gorczyca, - o rzepak, - o szafran, - o sezam, - o słonecznik, - o pozostałe rośliny oleiste uprawiane na nasiona. Z wyłączeniem: - o uprawy ryżu, sklasyfikowanej w 01.12.Z, - o uprawy kukurydzy cukrowej, sklasyfikowanej w 01.13.Z, - o uprawy kukurydzy pastewnej, sklasyfikowanej w 01.19.Z, - o uprawy drzew oleistych na owoce, sklasyfikowanej w 01.26.Z.
01.12.Z	Uprawa ryżu
01.13.Z	Uprawa warzyw, włączając melony oraz uprawa roślin korzeniowych i roślin bulwiastych Podklasa ta obejmuje: • uprawę warzyw kwiatostanowych, liściastych i łodygowych ,takich jak: - o karczochy, - o szparagi, - o kapusta, - o kalafiory i brokuły, - o sałata i cykorja, - o szpinak, - o pozostałe warzywa kwiatostanowe, liściaste i łodygowe, • uprawę warzyw owocowych, takich jak: - o ogórki, - o bakłażany, - o pomidory, - o papryka, - o arbuzy, - o kantalupy, - o melony, - o pozostałe warzywa uprawiane na owoce, • uprawę warzyw korzeniowych, bulwiastych i cebulowych, takich jak:

	- o marchew, - o rzepa, - o czosnek, - o cebula, włączając szalotkę, - o por i pozostałe warzywa cebulowe, - o pozostałe warzywa korzeniowe i bulwiaste, • uprawę grzybów, w tym trufli, • uprawę buraków cukrowych, • uprawę kukurydzy cukrowej, • uprawę pozostałych warzyw, • produkcję nasion warzyw, z wyłączeniem nasion buraków pastewnych, • uprawę roślin korzeniowych i bulwiastych, takich jak: - o słodkie ziemniaki (pataty, bataty), - o maniok, - o pozostałe rośliny korzeniowe i bulwiaste. Podklasa ta nie obejmuje: • produkcji nasion buraków pastewnych, sklasyfikowanej w 01.19.Z • uprawy chili i papryki słodkiej (z rodzaju Capsicum), pieprzu (z rodziny Piper) oraz pozostałych roślin przyprawowych i aromatycznych, sklasyfikowanych w 01.28.Z, • uprawy grzybni, sklasyfikowanej w 01.30.Z.
01.15.Z	Uprawa tytoniu – odpady tytoniowe mogą powstać przy prowadzeniu działalności objętej podklasą 12.00.Z.
01.16.Z	Uprawa roślin włóknistych Podklasa ta obejmuje: • uprawę bawełny, • uprawę juty, ketmii konopioratej i pozostałych roślin na włókna łykowe, • uprawę lnu i konopi, • uprawę sizalu i pozostałych roślin z rodziny agawy na włókna tekstylne, • uprawę konopi manilskich, ramii i pozostałych roślin na włókna tekstylne, • uprawę pozostałych roślin włóknistych, • rośnienie roślin włóknistych przeprowadzane w warunkach naturalnych.
01.19.Z	Pozostałe uprawy rolne inne niż wieloletnie

	Podklasa ta obejmuje pozostałe uprawy rolne inne niż wieloletnie, takie jak: • uprawa brukwi, buraków pastewnych, korzeni pastewnych, koniczyny, lucerny (alfalfa), esparcety, kukurydzy pastewnej i pozostałych traw innych niż rośliny wieloletnie, kapusty pastewnej i podobnych roślin pastewnych, • uprawa gryki, • produkcja nasion buraka pastewnego, • produkcja nasion pozostałych roślin pastewnych, • uprawa kwiatów, • produkcja kwiatów ciętych oraz pączków kwiatowych, • produkcja nasion kwiatów. Podklasa ta nie obejmuje: • produkcji nasion buraka cukrowego, sklasyfikowanej w 01.13.Z, • uprawy roślin przyprawowych, aromatycznych innych niż rośliny wieloletnie, do produkcji leków i wyrobów farmaceutycznych, sklasyfikowanej w 01.28.Z
01.21.Z	Uprawa winogron Podklasa ta obejmuje: • uprawę winogron na wino i winogron stołowych w winnicach. Podklasa ta nie obejmuje: • produkcji wina, sklasyfikowanej w 11.02.Z.
01.22.Z	Uprawa drzew i krzewów owocowych tropikalnych i podzwrotnikowych Podklasa ta obejmuje uprawę drzew i krzewów owocowych tropikalnych i podzwrotnikowych: • awokado, • bananów i plantanów, • daktyli, • fig, • mango, • papai, • ananasów, • pozostałych drzew i krzewów owocowych tropikalnych i podzwrotnikowych.

01.23.Z	Uprawa drzew i krzewów owocowych cytrusowych Podklasa ta obejmuje uprawę drzew i krzewów owocowych cytrusowych: • grejpfrutów i pomelo, • cytryn i limonek, • pomarańczy, • mandarynek, w tym klementynek, • pozostałych drzew i krzewów owocowych cytrusowych.
01.24.Z	Uprawa drzew i krzewów owocowych ziarnkowych i pestkowych Podklasa ta obejmuje uprawę drzew i krzewów owocowych ziarnkowych i pestkowych: • jabłoni, • moreli, • czereśni i wiśni, • brzoskwiń i nektarynek, • gruszy, • pigwy, • śliwy i tarniny, • pozostałych drzew i krzewów owocowych ziarnkowych i pestkowych.
01.25.Z	Uprawa pozostałych drzew i krzewów owocowych oraz orzechów Podklasa ta obejmuje: • uprawę drzew i krzewów owocowych jagodowych: - o czarnej borówki, - o porzeczek, - o agrestu, - o owoców kiwi, - o malin, - o truskawek, - o pozostałych drzew i krzewów owocowych jagodowych, • produkcję nasion owoców, • uprawę orzechów jadalnych: - o migdałów, - o orzechów nerkowca,

	- o kasztanów jadalnych, - o orzechów laskowych, - o orzeszków pistacjowych, - o orzechów włoskich, - o pozostałych orzechów, • uprawę pozostałych drzew i krzewów owocowych: - o chleba świętojańskiego. Podklasa ta nie obejmuje: • uprawy orzechów kokosowych, sklasyfikowanej w 01.26.Z.
01.26.Z	Uprawa drzew oleistych Podklasa ta obejmuje uprawę drzew oleistych na owoce: • orzechów kokosowych, • oliwek, • olejowców, • pozostałych drzew oleistych. Podklasa ta nie obejmuje: • produkcji nasion soi, orzechów ziemnych i pozostałych nasion oleistych, sklasyfikowanej w 01.11.Z.
01.27.Z	Uprawa roślin wykorzystywanych do produkcji napojów Podklasa ta obejmuje uprawę roślin wykorzystywanych do produkcji napojów: • kawy, • herbaty, • kakao. Z wyjątkiem: • maté (herbaty paragwajskiej), • pozostałych roślin wykorzystywanych do produkcji napojów.

01.28.Z	Uprawa roślin przyprawowych i aromatycznych oraz roślin wykorzystywanych do produkcji leków i wyrobów farmaceutycznych Podklasa ta obejmuje: • uprawę roślin przyprawowych i aromatycznych: - o pieprzu (z rodzaju Piper), - o chili i papryki słodkiej (z rodzaju Capsicum), - o gałki muszkatołowej i kardamonu, - o anyżu, badianu i kopru włoskiego, - o cynamonu, - o goździków, - o imbiru, - o wanilii, - o chmielu, - o pozostałych roślin przyprawowych i aromatycznych, Z wyjątkiem: • uprawa roślin wykorzystywanych do produkcji leków, środków odurzających i wyrobów farmaceutycznych, • uprawa roślin wykorzystywanych do wyrobu środków owadobójczych, grzybobójczych lub podobnych celów.
01.29.Z	Uprawa pozostałych roślin wieloletnich Podklasa ta obejmuje: • uprawę drzew kauczkowych w celu zbierania mleczka kauczkowego(lateksu), • uprawę choinek świątecznych na gruntach rolnych, • uprawę drzew w celu uzyskania soków, • uprawę roślin wieloletnich używanych do wyplatania. Podklasa nie obejmuje: • uprawy kwiatów oraz produkcji kwiatów ciętych i pączków kwiatowych, sklasyfikowanych w 01.19.Z, • zbierania soków lub żywic gumo podobnych z drzew dziko rosnących, sklasyfikowanego w 02.30.Z.

01.30.Z	Rozmnażanie roślin Podklasa ta obejmuje produkcję roślinnych materiałów wegetatywnych, włączając sadzonki, odrosty i rozsady przeznaczone do bezpośredniego rozmnażania roślin lub gromadzenia szczepów roślinnych, do których zaszczepiany jest wybrany szczep, do ewentualnego obsadzania upraw. Podklasa ta obejmuje: • uprawę roślin do rozmnażania, • uprawę roślin ozdobnych, włączając darń do przesadzania, • uprawę roślin dla cebulek, bulw i korzeni; sadzonki i szczepy, • uprawę grzybni, włączając podłoże z wsianą grzybnią, • uprawę szkółkarską, z wyłączeniem szkółek leśnych. Podklasa ta nie obejmuje: • uprawy roślin do produkcji nasion, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grup 01.1 i 01.2, • działalności szkółek leśnych, sklasyfikowanej w 02.10.Z, • produkcji podłoża bez wsianej grzybni, sklasyfikowanej w 20.15.Z.
01.41.Z	Chów i hodowla bydła mlecznego Podklasa ta obejmuje: • chów i hodowlę bydła mlecznego. Z wyjątkiem: • produkcję surowego mleka krowiego lub z bawołów.
01.42.Z	Chów i hodowla pozostałego bydła i bawołów Podklasa ta obejmuje: • chów i hodowlę bydła i bawołów na mięso. Z wyjątkiem: • produkcję nasienia bydlęcego.

01.43.Z	Chów i hodowla koni i pozostałych zwierząt koniowatych Podklasa ta obejmuje: • chów i hodowlę koni, osłów, mułów lub osłomułów. Z wyjątkiem: • produkcję nasienia ogierów.
01.44.Z	Chów i hodowla wielbłądów i zwierząt wielbłądowatych Podklasa ta obejmuje: • chów i hodowlę wielbłądów (dromaderów) i zwierząt wielbłądowatych.
01.45.Z	Chów i hodowla owiec i kóz Podklasa ta obejmuje: • chów i hodowlę owiec i kóz. Z wyjątkiem: • produkcję surowego mleka owczego i koziego, • produkcję surowej wełny, • produkcję nasienia kozłów i tryków.
01.46.Z	Chów i hodowla świń Podklasa ta obejmuje: • chów i hodowlę świń. Z wyjątkiem: • produkcję nasienia knurów.
01.47.Z	Chów i hodowla drobiu Podklasa ta obejmuje: • chów i hodowlę ptactwa domowego z gatunku "Gallus domesticus", indyków, kaczek, gęsi i perliczek. Z wyjątkiem: • produkcję jaj, • działalność wylęgarni drobiu.

01.49.Z	Chów i hodowla pozostałych zwierząt Podklasa ta obejmuje: • chów i hodowlę pozostałych zwierząt, włącznie z częściowo oswojonymi: - o strusi i emu, - o pozostałych ptaków, z wyłączeniem drobiu, - o królików i pozostałych zwierząt futerkowych, • chów i hodowlę zwierząt domowych, z wyłączeniem ryb: - o kotów i psów, - o ptaków, takich jak papużki itp., - o chomików itp., • chów i hodowlę różnorodnych zwierząt. Z wyjątkiem: • chów i hodowlę pozostałych zwierząt, włącznie z częściowo oswojonymi: - o owadów, • produkcję nasienia królików i pozostałych zwierząt futerkowych, • produkcję skór zwierząt futerkowych, gadów lub ptaków w gospodarstwach hodowlanych, • chów i hodowlę robaków, mięczaków, w tym ślimaków itp. zwierząt lądowych, • chów i hodowlę jedwabników; produkcję kokonów jedwabników, • chów i hodowlę pszczół; produkcję miodu i wosku pszczelego oraz pozostałych produktów pszczelich, • produkcję sierści zwierzęcej cienkiej lub grubej niezgrzeblonej.
----------------	---

01.63.Z	Działalność usługowa następująca po zbiorach Podklasa ta obejmuje: • przygotowanie plonów do sprzedaży na rynek pierwotny przez: czyszczenie, obcinanie, sortowanie, odkażanie, • odziarnianie bawełny, • przygotowanie liści tytoniowych, szyszek chmielowych, ziół, np. suszenie, • przygotowanie ziaren kakaowych, np. łuskanie • woskowanie owoców. Podklasa ta nie obejmuje: • przygotowania do sprzedaży produktów rolniczych przez producenta, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grup 01.1, 01.2 i 01.3, • działalności następującej po zbiorach skierowanej na polepszenie jakości nasion, sklasyfikowanej w 01.64.Z, • wstępnego przetwarzania surowca tytoniowego, tzn. przygotowania do dalszego przerobu przez producentów wyrobów tytoniowych surowca tytoniowego, polegającego w szczególności na odżywianiu, cięciu, nasączeniu lub dosuszaniu blaszki liściowej, sklasyfikowanego w 12.00.Z, • działalności marketingowej wykonywanej na zlecenie kupców i stowarzyszeń, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach działu 46, • sprzedaży hurtowej płodów rolnych, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 46.2.
01.64.Z	Obróbka nasion dla celów rozmnażania roślin Podklasa ta obejmuje: • działalność usługową następującą po zbiorach skierowaną na polepszenie jakości nasion przeznaczonych na siew poprzez usunięcie nasion niewyrosniętych, uszkodzonych mechanicznie lub przez insekty, nasion niedojrzałych, jak również utrzymywanie wilgotności na poziomie bezpiecznym dla ich przechowywania, • suszenie, czyszczenie, sortowanie i przechowywanie nasion do momentu ich sprzedaży, • genetyczną modyfikację nasion. Podklasa ta nie obejmuje: • produkcji nasion, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grup 01.1 i 01.2, • przetwarzania nasion w celu otrzymania oleju, sklasyfikowanego w 10.41.Z, • badań eksperymentalnych związanych z rozwojem i modyfikacją nasion, sklasyfikowanych w 72.11.Z.

01.70.Z	Łowiectwo i pozyskiwanie zwierząt łownych, włączając działalność usługową Podklasa ta obejmuje: • pozyskiwanie zwierząt łownych w celach handlowych, • pozyskiwanie zwierząt łownych (żywych i martwych) dla celów konsumpcyjnych, uzyskania trofeów, futer, skór, przeprowadzania badań oraz odłowu w celu przemieszczania na inne tereny, a także w celu umieszczenia ich w ogrodach zoologicznych lub jako zwierzęta domowe, • hodowlę, rozmnażanie i prowadzenie zasiedleń zwierzętami łownymi, • produkcję skór zwierząt łownych, włączając ptaki, pozyskiwanych z działalności łowieckiej. Podklasa ta nie obejmuje: • produkcji skór zwierząt hodowlanych, włączając ptaki, pozyskiwanych z chowu i hodowli, sklasyfikowanej w odpowiednich podklasach grupy 01.4, • chowu i hodowli dzikich zwierząt w gospodarstwach produkcyjnych, sklasyfikowanych w 01.49.Z, • polowania na wieloryby, sklasyfikowanego w 03.11.Z, • produkcji skór surowych pochodzących z rzeźni, sklasyfikowanej w 10.11.Z, • myślistwa sportowego i rekreacyjnego, sklasyfikowanego w 93.19.Z, • działań promujących myślistwo i łowiectwo, sklasyfikowanych w 94.99.Z.
02.10.Z	Gospodarka leśna i pozostała działalność leśna, z wyłączeniem pozyskiwania produktów leśnych Podklasa ta obejmuje: • urządzenie lasu, • zagospodarowanie lasu, • utrzymanie i powiększanie zasobów i upraw leśnych, • ochronę lasów i dróg leśnych, włączając ochronę przeciwpożarową, łącznie z gaszeniem pożarów w lasach, • działalność szkółek leśnych, • przystosowywanie, utrzymanie i wykorzystanie zasobów przyrodniczych w ramach realizacji pozaprodukcyjnych funkcji lasu. Działania te mogą być wykonywane w lasach naturalnych lub zasadzonych. Podklasa ta nie obejmuje: • uprawy choinek świątecznych na gruntach rolnych, sklasyfikowanej w 01.29.Z,

	• szkółkarstwa innego niż leśne, sklasyfikowanego w 01.30.Z, • pozyskiwania drewna, sklasyfikowanego w 02.20.Z, • pozyskiwania grzybów i innych dziko rosnących produktów leśnych, sklasyfikowanego w 02.30.Z, • ochrony lasu, włączając ochronę przed pożarami (łącznie z gaszeniem pożarów w lasach) wykonywanej na zlecenie, sklasyfikowanej w 02.40.Z, • produkcji wiórów drewnianych, sklasyfikowanej w 16.10.Z.
02.20.Z	Pozyskiwanie drewna Podklasa ta obejmuje pozyskiwanie: • drewna okrągłego do dalszego przerobu w przemyśle przetwórczym, • drewna okrągłego używanego w postaci nieprzetworzonej takiej jak: kopalniak, żerdzie i słupy, • drewna i innych produktów leśnych na cele opałowe oraz • produkcję węgla drzewnego w lesie (z wykorzystaniem metod tradycyjnych). W wyniku tej działalności powstają drewno użytkowe, zrębki lub drewno opałowe. Podklasa ta nie obejmuje: • uprawy choinek świątecznych na gruntach rolnych, sklasyfikowanej w 01.29.Z, • urządzania i zagospodarowania lasu oraz utrzymania i powiększania zasobów i upraw leśnych, sklasyfikowanych w 02.10.Z, • pozyskiwania dziko rosnących produktów leśnych, sklasyfikowanego w 02.30.Z, • produkcji wiórów drewnianych, sklasyfikowanej w 16.10.Z, • produkcji węgla drzewnego otrzymywanego w procesie destylacji drewna, sklasyfikowanej w 20.14.Z.
02.30.Z	Pozyskiwanie dziko rosnących produktów leśnych, z wyłączeniem drewna Podklasa ta obejmuje pozyskiwanie dziko rosnących produktów leśnych, takich jak: • grzyby, w tym trufle, • owoce jagodowe, • orzechy leśne, • balaty i pozostałe żywice gumo podobne, • korek,

	• żywica i szelak nieczyszczony, • karpina, • kora, • igliwie, • choinki, • balsamy, • włókna roślinne, • trawa morska, • żołędzie, kasztany, szyszki, nasiona, owoce, • mchy i porosty, • inne rośliny leśne i ich części. Podklasa ta nie obejmuje: • uprawy grzybów, w tym trufli, sklasyfikowanej w 01.13.Z, • uprawy drzew i krzewów owocowych jagodowych lub orzechów, sklasyfikowanej w 01.25.Z, • uprawy choinek świątecznych na gruntach rolnych, sklasyfikowanej w 01.29.Z, • pozyskiwania drewna opałowego, sklasyfikowanego w 02.20.Z, • produkcji wiórów drewnianych, sklasyfikowanej w 16.10.Z.
02.40.Z	Działalność usługowa związana z leśnictwem Podklasa ta obejmuje: • działalność usługową związaną z pozyskiwaniem drewna, wykonywaną na zlecenie, włączając zrywkę, podwóz i transport drewna na terenie lasu, • działalność usługową związaną z pozyskiwaniem pozostałych dziko rosnących produktów leśnych wykonywaną na zlecenie. Z wyłączeniem: • działalność usługową związaną z leśnictwem, wykonywaną na zlecenie, w zakresie: - o urządzania lasu, włączając inwentaryzacje leśne, oceny i aktualizacje stanu lasów, - o zagospodarowania lasu, - o ochrony lasu, włącznie z ochroną przed pożarami (łącznie z gaszeniem pożarów w lasach) oraz zwalczaniem szkodników leśnych, - o doradztwa związanego z zarządzaniem lasem, - o przystosowywania, utrzymania i wykorzystania zasobów

	przyrodniczych w ramach realizacji pozaprodukcyjnych funkcji lasu, - wynajem maszyn i urządzeń leśnych z obsługą, - pozostałą działalność usługową związaną z leśnictwem.
03.11.Z	Rybołówstwo w wodach morskich Podklasa ta obejmuje: - połowy ryb na oceanach, morzach i w wewnętrznych wodach morskich, - połowy skorupiaków i mięczaków morskich, - wielorybnictwo, - połowy zwierząt wodnych: żółwi, osłonic, jeżowców itp., - działalność statków rybackich prowadzących połowy ryb i innych organizmów wodnych połączone z ich przetwórstwem i konserwowaniem, - pozyskiwanie (poławianie, wydobywanie) pozostałych produktów i organizmów znajdujących się w wodach morskich, np.: pereł naturalnych, gąbek, koralu i alg, - działalność usługową związaną z połowem ryb na oceanach, morzach i w wewnętrznych wodach morskich. Podklasa ta nie obejmuje: - połowów ssaków morskich (np. morsów, fok), z wyłączeniem wielorybnictwa, sklasyfikowanych w 01.70.Z, - przetwórstwa wielorybów na statkach - przetwórnictwa, sklasyfikowanego w 10.11.Z, - przetwórstwa ryb, skorupiaków, mięczaków i pozostałych organizmów wodnych na statkach zajmujących się wyłącznie przetwórstwem i przechowywaniem lub w fabrykach znajdujących się na lądzie, sklasyfikowanego w 10.20.Z, - wynajmowania łodzi rekreacyjnych z załogą, na przejażdżki po morzach i wodach przybrzeżnych (np. wyprawy na ryby), sklasyfikowanego w 50.10.Z, - działalności związanej z dozorem łowisk oraz usługami patrolowymi, sklasyfikowanej w 84.24.Z, - działalności wspomagającej wędkarstwo sportowe i rekreacyjne, sklasyfikowanej w 93.19.Z.

03.12.Z	Rybołówstwo w wodach śródlądowych Podklasa ta obejmuje: • połowy ryb w wodach śródlądowych, • połowy skorupiaków i mięczaków w wodach śródlądowych, • połowy pozostałych organizmów wodnych w wodach śródlądowych, • pozyskiwanie surowców znajdujących się w wodach śródlądowych, • działalność usługową związaną z połowem ryb w wodach śródlądowych. Podklasa ta nie obejmuje: • przetwórstwa ryb, skorupiaków i mięczaków, sklasyfikowanego w 10.20.Z, • działalności związanej z ochroną łowisk i usługami patrolowymi, sklasyfikowanej w 84.24.Z, • działalności sportowej, rozrywkowej i rekreacyjnej związanej z amatorskim połowem ryb i raków w wodach śródlądowych oraz połowem sportowo - rekreacyjnym ryb w wodach morskich, sklasyfikowanej w 93.19.Z, • działalności wspomagającej wędkarstwo sportowe i rekreacyjne, sklasyfikowanej w 93.19.Z.
03.21.Z	Chów i hodowla ryb oraz pozostałych organizmów wodnych w wodach morskich Podklasa ta obejmuje: • chów i hodowlę ryb w wodach morskich, włączając chów i hodowlę morskich ryb ozdobnych, • produkcję jaj małż (omułków ostryg itp.), larw homarów, krewetek po okresie larwowym, narybku i подроstków narybku, • chów i hodowlę szkarłatnic i pozostałych jadalnych wodorostów morskich, • chów i hodowlę skorupiaków, małż, innych mięczaków oraz pozostałych organizmów wodnych w wodach morskich, • chów i hodowlę ryb i pozostałych organizmów wodnych w wodach słonawych, • chów i hodowlę ryb i pozostałych organizmów morskich w akwenach i zbiornikach ze słoną wodą, • działalność wylęgarni ryb w wodach morskich, • chów i hodowlę robaków morskich. Podklasa ta nie obejmuje: • chowu i hodowli żab, sklasyfikowanych w 03.22.Z, • działalności wspomagającej wędkarstwo sportowe i rekreacyjne,

	sklasyfikowanej w 93.19.Z
03.22.Z	Chów i hodowla ryb oraz pozostałych organizmów wodnych w wodach śródlądowych Podklasa ta obejmuje: • chów i hodowlę ryb w stawach rybnych i wodach śródlądowych, włączając chów i hodowlę ryb ozdobnych w stawach rybnych i w wodach śródlądowych, • chów i hodowlę skorupiaków, małży, innych mięczaków oraz pozostałych organizmów wodnych w wodach śródlądowych, • działalność związaną z wylęgarniami ryb (słodkowodnych), • chów i hodowlę żab, • działalność usługową związaną z chowem i hodowlą ryb, skorupiaków, mięczaków i innych organizmów wodnych w stawach rybnych i wodach śródlądowych. Podklasa ta nie obejmuje: • działalności związanej z chowem i hodowlą ryb i pozostałych organizmów morskich w akwenach i zbiornikach ze słoną wodą, sklasyfikowanej w 03.21.Z, • działalności wspomagającej wędkarstwo sportowe i rekreacyjne, sklasyfikowanej w 93.19.Z.
10.11.Z	Przetwarzanie i konserwowanie mięsa, z wyłączeniem mięsa z drobiu: Podklasa ta obejmuje: • produkcję świeżego, schłodzonego lub zamrożonego mięsa w tuszach, • produkcję świeżego, schłodzonego lub zamrożonego mięsa w kawałkach • wytapianie jadalnego smalcu i innych tłuszczów jadalnych pochodzenia zwierzęcego. Podklasa ta nie obejmuje: • czynności związane z ubojem zwierząt, obróbką poubojową i paskowaniem mięsa z bydła, świń, jagniąt, owiec, królików itp. • ubój i przetwarzanie wielorybów na lądzie lub na specjalistycznych statkach, • produkcję skór surowych i skór pochodzących z rzeźni, włączając zdejmowanie wełny ze skór owczych, • przetwarzanie odpadów zwierzęcych, • produkcję wełny surowej poubojowej.

10.12.Z	Przetwarzanie i konserwowanie mięsa z drobiu: Podklasa ta obejmuje: • produkcję świeżego, schłodzonego lub zamrożonego mięsa z drobiu, porcjonowanego, • wytapianie jadalnych tłuszczów z drobiu. Podklasa ta nie obejmuje: • czynności rzeźni związane z ubojem drobiu, obróbką poubojową i pakowaniem mięsa z drobiu, • produkcję pierza i puchu.
10.13.Z	Przetwarzanie wyrobów z mięsa, włączając wyroby z mięsa drobiowego: Podklasa ta obejmuje: • produkcję mięsa suszonego, solonego lub wędzonego, • produkcję wyrobów z mięsa.
10.20.Z	Przetwarzanie i konserwowanie ryb, skorupiaków i mięczaków: Podklasa ta obejmuje: • przetwarzanie i konserwowanie ryb, skorupiaków i mięczaków obejmujące: mrożenie, głębokie mrożenie, suszenie, gotowanie, wędzenie, solenie, przechowywanie w solance, puszkowanie itp., • produkcję mączki rybnej, przeznaczonej do spożycia przez ludzi lub do karmienia zwierząt, • produkcję mączki, mączki i granulek z ryb i ssaków morskich, nie nadających się do spożycia przez ludzi, • działalność statków, na których dokonuje się wyłącznie przetwarzania i konserwowania ryb, • produkcję wyrobów z ryb, skorupiaków i mięczaków: filetów rybnych, ikry, kawioru, substytutów kawioru itp. Podklasa ta nie obejmuje: • obróbkę wodorostów,
10.31.Z	Przetwarzanie i konserwowanie ziemniaków z wyjątkiem przemysłowego obierania ziemniaków.
10.32.Z	Produkcja soków z owoców i warzyw: Podklasa ta obejmuje: • Produkcję soków z owoców i warzyw • Produkcję koncentratów ze świeżych owoców i warzyw

10.39.Z	Pozostałe przetwarzanie i konserwowanie owoców i warzyw: Podklasa ta obejmuje: • produkcję żywności składającej się głównie z owoców lub warzyw, z wyłączeniem gotowych dań mrożonych lub w puszkach, • konserwowanie owoców, orzechów i warzyw poprzez zamrażanie, suszenie, zalewanie olejem lub octem, puszkowanie itp., • wytwarzanie owocowych i warzywnych artykułów spożywczych, • produkcję dżemów, marmolady i galaretek, • prażenie orzechów, • produkcję artykułów spożywczych z orzechów, • produkcję łatwo psujących się gotowych potraw z owoców i warzyw, takich jak: sałatki; pakowanie mieszanki sałatek, obrane lub pocięte warzywa, tofu (ser sojowy).
10.41.Z	Produkcja olejów i pozostałych tłuszczów płynnych: Podklasa ta obejmuje: • produkcję olejów z ryb i ssaków morskich, • produkcję nieoczyszczonych olejów roślinnych: oliwy z oliwek, oleju sojowego, oleju palmowego, oleju słonecznikowego, oleju z nasion bawełny, oleju rzepakowego, oleju z siemienia lnianego itp., • produkcja rafinowanych olejów roślinnych: oliwy z oliwek, oleju sojowego itp. Podklasa ta nie obejmuje: • produkcję nieodtłuszczonej mąki i mączki z nasion roślin oleistych, orzechów lub ziaren oleistych, • przetwarzanie olejów roślinnych: parowanie, gotowanie, odwadnianie, utwardzanie itp., • produkcję niejadalnych olejów i tłuszczów zwierzęcych, • produkcję puchu bawełnianego (lintersu), makuchów z nasion oleistych oraz innych pozostałości powstających przy produkcji oleju.
10.42.Z	Produkcja margaryny i podobnych tłuszczów jadalnych: Podklasa ta obejmuje: • produkcję margaryny, • produkcję past będących mieszaniną różnych tłuszczów jadalnych, • produkcję jadalnych mieszanek tłuszczowych zapobiegających przywieraniu do form.

10.51.Z	Przetwórstwo mleka i wyrób serów: Podklasa ta obejmuje: • produkcję świeżego płynnego mleka, mleka sterylizowanego (włączając mleko pasteryzowane lub poddane działaniu bardzo wysokich temperatur (tzw. UHT)) oraz mleka homogenizowanego • produkcję napojów bezalkoholowych na bazie mleka, • produkcję śmietany ze świeżego mleka: sterylizowanej (włączając śmietanę pasteryzowaną lub poddaną działaniu bardzo wysokich temperatur (tzw. UHT)), homogenizowanej, • produkcję mleka odwodnionego lub zagęszczonego, słodzonego lub niesłodzonego, • produkcję mleka lub śmietany w postaci stałej, • produkcję masła, • produkcję jogurtu i kefiru, • produkcję serów i twarogów, • produkcję serwatki, • produkcję kazeiny i laktozy.
10.61.Z	Wytwarzanie produktów przemiału zbóż: Podklasa ta obejmuje: • przemiał zbóż: produkcja mąki, kasz, mączki i śruty pszennej; przemiał żyta, owsa, kukurydzy i innych zbóż, • przemiał ryżu: produkcja ryżu łuskanego, mielonego, polerowanego, lukrowanego, parowanego lub preparowanego; • produkcję mączki ryżowej, • przemiał surowców warzywnych: produkcję mąki i mączki z suszonych nasion roślin strączkowych, korzeni lub bulw oraz orzechów jadalnych, • wytwarzanie zbożowej żywności śniadaniowej, • wytwarzanie mąki wieloskładnikowej oraz mieszanek do wypieku chleba, ciast, herbatników i naleśników.

10.62.Z	Wytwarzanie skrobi i wyrobów skrobiowych: Podklasa ta obejmuje: - wytwarzanie skrobi z ziemniaków, ryżu, kukurydzy itp., - mielenie kukurydzy metodą mokrą, - wytwarzanie glukozy, syropu glukozowego, maltozy, inuliny, izoglukozy itp., - wytwarzanie glutenu. Podklasa ta nie obejmuje: - wytwarzanie tapioki i jej namiastek ze skrobi, - wytwarzanie oleju kukurydzianego.
10.81.Z	Produkcja cukru: Podklasa ta obejmuje: - produkcję i rafinację cukru (sacharozy) oraz substytutów cukru, z buraków, trzciny cukrowej, klonu i palmy, - produkcję syropów cukrowych, - produkcję melasy, - produkcję syropu i cukru klonowego.
10.84.Z	Produkcja przypraw w zakresie produkcji octu.
10.89.Z	Produkcja pozostałych artykułów spożywczych, gdzie indziej niesklasyfikowana w zakresie produkcji miodu sztucznego i karmelu.
10.91.Z	Produkcja gotowej paszy dla zwierząt gospodarskich: Podklasa ta obejmuje: - produkcję gotowej paszy dla zwierząt gospodarskich i ryb, włączając produkcję, - koncentratów paszowych i dodatków paszowych, przygotowanie pasz jednoskładnikowych, - przetwarzanie odpadów poubojowych do produkcji pasz w/w mogą powstawać przy prowadzeniu działalności określonych klasą PKD: 10.20.Z, 10.41.Z, 10.42.Z, 10.61.Z, 10.62.Z, 10.81.Z, 11.01.Z, 11.02.Z, 11.03.Z, 11.04.Z, 11.05.Z, 11.06.Z.
10.92.Z	Produkcja gotowej karmy dla zwierząt domowych: Podklasa ta obejmuje: - produkcję gotowej paszy dla zwierząt domowych (psów, kotów, ptaków, rybek itp.), - przetwarzanie odpadów poubojowych do produkcji pasz dla zwierząt domowych w/w mogą powstawać przy prowadzeniu działalności określonych klasą PKD: 10.20.Z, 10.41.Z, 10.42.Z, 10.61.Z, 10.62.Z, 10.81.Z, 11.01.Z, 11.02.Z, 11.03.Z, 11.04.Z, 11.05.Z, 11.06.Z.

11.01.Z	Destylowanie, rektyfikowanie i mieszanie alkoholi: Podklasa ta obejmuje: • produkcję alkoholu etylowego, po przetworzeniu przeznaczonego do spożycia. Z wyjątkiem: • produkcji napojów alkoholowych, takich jak: wódka, whisky, brandy, gin, likiery itp., • produkcji destylowanych napojów alkoholowych, takich jak: mieszane drinki itp., • mieszania alkoholi destylowanych
11.02.Z	Produkcja win gronowych: Podklasa ta obejmuje: • produkcję win gronowych, • produkcję gronowych win musujących. • Produkcję win gronowych z zagęszczanego moszczu winogronowego, • Produkcję win gronowych o niskiej zawartości alkoholu lub win bezalkoholowych. Podklasa ta nie obejmuje: • Mieszania, oczyszczania i butelkowania win gronowych.
11.03.Z	Produkcja cydru i pozostałych win owocowych: Podklasa ta obejmuje: • produkcję napojów alkoholowych otrzymywanych w wyniku fermentacji, ale bez ich destylowania: sake, cydr (jabłecznik), perry (wino gruszkowe) i inne wina owocowe, • produkcję miodu pitnego i napojów mieszanych zawierających wina owocowe, włączając wyroby wina pochodne i wina podobne. Podklasa ta nie obejmuje: • butelkowania i etykietowania, sklasyfikowanych w 46.34.A (jeśli występuje w handlu hurtowym) i 82.92.Z (jeśli są wykonywane na zlecenie).
11.04.Z	Produkcja pozostałych niedestylowanych napojów fermentowanych: Podklasa ta obejmuje: • produkcję wermutu i podobnych niedestylowanych napojów fermentowanych. Podklasa ta nie obejmuje: • butelkowania i etykietowania, sklasyfikowanych w 46.34.A (jeśli występuje w handlu hurtowym) i 82.92.Z (jeśli są wykonywane na

	zlecenie).
20.14.Z	Produkcja pozostałych podstawowych chemikaliów organicznych w zakresie produkcji alkoholu etylowego pochodzenia rolniczego nieprzeznaczonego do spożycia.

Do wsparcia nie kwalifikują się również działalności prowadzące do następujących produktów:

- 1) stearyna z tłuszczu, oleju i łoju; olej z tłuszczu, oliwy i łoju nieemuglowany, niemieszany i niepreparowany, które powstają w wyniku wytłaczania smalcu lub łoju podczas prowadzenia działalności objętej podklasą PKD 10.11.Z lub 10.12.Z.
- 2) pozostałości po oczyszczaniu substancji tłuszczowych i wosków zwierzęcych lub roślinnych, które mogą powstawać podczas prowadzenia działalności objętej podklasą PKD 10.11.Z, 10.12.Z, 10.41.Z.
- 3) pektyna
- 4) jelita, pęcherze i żołądki zwierząt (z wyjątkiem rybich), całe lub w kawałkach, świeże, chłodzone, mrożone, solone w solance, suszone lub wędzone, które mogą powstawać podczas prowadzenia działalności objętej podklasą PKD 10.11.Z, 10.12.Z, 10.13.Z.
- 5) produkty pochodzenia zwierzęcego, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone; martwe zwierzęta objęte działaniami 1 lub 3, nienadające się do spożycia przez ludzi, które mogą powstawać podczas prowadzenia działalności objętej podklasą PKD 10.11.Z, 10.12.Z, 10.13.Z.

3. Działalność związana z wywozem do państw trzecich lub państw członkowskich, tzn. pomocy bezpośrednio związanej z ilością wywożonych produktów, tworzeniem i prowadzeniem sieci dystrybucyjnej lub innymi wydatkami bieżącymi związanymi z prowadzeniem działalności wywozowej.

Zgodnie z art. 1 pkt 1 lit. d) ROZPORZĄDZENIA KOMISJI (UE) NR 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. pomocy państwa nie przyznaje się na działalność związaną z wywozem do państw trzecich lub państw członkowskich, tzn. pomocy bezpośrednio związanej z ilością wywożonych produktów, tworzeniem i prowadzeniem sieci dystrybucyjnej lub innymi wydatkami bieżącymi związanymi z prowadzeniem działalności wywozowej.

4. Działalność uwarunkowana pierwszeństwem korzystania z towarów krajowych w stosunku do towarów sprowadzanych z zagranicy.

Zgodnie z art. 1 pkt 1 lit. e) ROZPORZĄDZENIA KOMISJI (UE) NR 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. pomocy państwa nie przyznaje się na działalność, która uprzywilejowuje towary krajowe w stosunku do towarów sprowadzanych z zagranicy.

5. Sektor drogowy transportu towarów - próg pomocy do 100 tys. Euro.

W Rozporządzeniu Komisji (UE) Nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis określona została maksymalna kwota pomocy, jaką Państwo udzielić może jednemu podmiotowi gospodarczemu na przestrzeni 3 lat. W odniesieniu do

przedsiębiorstw prowadzących działalność zarobkową w zakresie transportu drogowego ustalono pułap 100 000 EUR.

Wyjątkiem jest sytuacja świadczenia usług zintegrowanych, w których sam drogowy transport towarów jest tylko jednym z elementów usługi, np. usług przeprowadzkowych, pocztowych lub kurierskich albo usług obejmujących zbieranie i przetwarzanie odpadów, nie należy uznawać za usługi transportowe wówczas kwota dofinansowania nie ulega obniżeniu.

W związku z nadwyżką mocy przewozowych w sektorze drogowego transportu towarów oraz z uwagi na cele polityki transportowej w zakresie natężenia ruchu i transportu towarowego, z zakresu stosowania Rozporządzenia 1407/2013 należy wykluczyć pomoc na nabycie pojazdów przeznaczonych do transportu drogowego towarów przez przedsiębiorstwa prowadzące działalność zarobkową w zakresie transportu drogowego towarów. Z uwagi na rozwój sektora drogowego transportu pasażerskiego nie stosuje się już obniżonego pułapu w odniesieniu do tego sektora.